સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાના ટોપર્સ વિદ્યાર્થીઓ માટેનું નં.1 મેગેઝિન

ICE® MAGIC

WEEKLY CURRENT AFFAIRS

WEEK 14

FEBRUARY-MARCH-2024
31-03-24 To 06-04-24

:::::: સંપાદક ::::::
મૌલિક ગોંધિયા

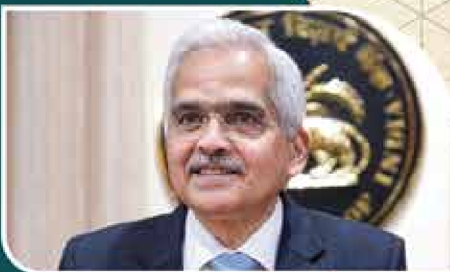
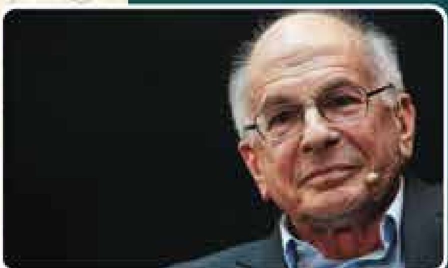
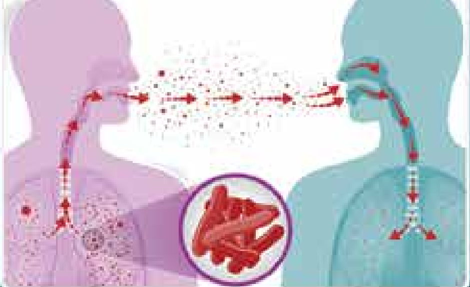

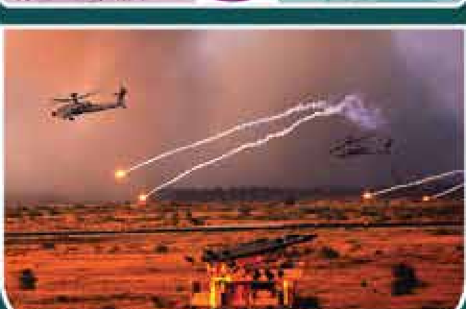

સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાની લેટેસ્ટ માહિતી અને **ફ્રી મટીરિયલ્સ** તેમજ **રેગ્યુલર કરંટ અફેર્સ** મેળવવા માટે ક્લિક કરો.

ICE Rajkot | t.me/icerajkotofficial | icerajkot

Timeline

31 MAR-2024
- દિવસ મહિમા : 31 માર્ચ, World Backup Day 02
- Plastic Waste Management (Amendment) Rules, 2024 02
- નોબેલ પુરસ્કાર વિજેતા શ્રી ડેનિયલ કાહનેમેનનું 90 વર્ષની વયે નિધન 04
- QUESTION ANSWERS 05

01 APR-2024
- દિવસ મહિમા : 01 એપ્રિલ, RBI સ્થાપના દિવસ 06
- ત્રિપુરાના માતાબારી પેરા પ્રસાદ અને રિગ્નાઈ પચારા ટેક્સટાઈલને GI ટેગ 06
- સ્ટારગેટ AI સુપરકોમ્પ્યૂટર 07
- મધ્યપ્રદેશના 6 નવા સ્થળને યુનેસ્કોની વર્લ્ડ હેરિટેજ સાઈટ્સની અસ્થાયી સૂચીમાં સ્થાન 07
- QUESTION ANSWERS 11

02 APR-2024
- દિવસ મહિમા : 02 એપ્રિલ, International Children's Book Day, World Autism Awareness Day 12
- મધ્યપ્રદેશમાં ભારતનું પ્રથમ લઘુ-સ્તરીય LNG યુનિટ 12
- કોંગોના પ્રથમ મહિલા વડાપ્રધાન : જુડિથ સુમિન્વા તુલુકા 13
- કાચથીવુ ટાપુ : ભારત-શ્રીલંકા 14
- QUESTION ANSWERS 15

03 APR-2024
- પોર્ટુગલના નવા વડાપ્રધાન : લુઈસ મોન્ટેનેગ્રો 16
- India TB Report 2024 16
- પારાદીપ બંદર (Paradip Port) 18
- QUESTION ANSWERS 19

04 APR-2024
- પરમવીર ચક્ર ગાર્ડન 20
- વિશ્વનું સૌથી શક્તિશાળી લેસર રોમાનિયામાં વિકસિત થયું 20
- ગગન શક્તિ 2024 20
- QUESTION ANSWERS 21

05 APR-2024
- દિવસ મહિમા : 05 એપ્રિલ, રાષ્ટ્રીય સમુદ્રી (દરિયાઈ) દિવસ (National Maritime Day) 22
- 'અગ્નિ પ્રાઈમ' બેલેસ્ટિક મિસાઈલનું પરીક્ષણ કરવામાં આવ્યું 22
- KSTAR : દક્ષિણ કોરિયાનું ફ્યુઝન રિએક્ટર 23
- QUESTION ANSWERS 25

06 APR-2024
- દિવસ મહિમા : 06 એપ્રિલ, વિકાસ અને શાંતિ માટે આંતરરાષ્ટ્રીય રમતગમત દિવસ 26
- India Employment Report 2024 26
- RBI : સતત સાતમીવાર રેપો રેટ 6.5% પર યથાવત 27
- QUESTION ANSWERS 29

ONE LINER 30

QUESTION OF THIS WEEK 35

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

દિવસ મહિમા : 31 માર્ચ, World Backup Day

કમ્પ્યૂટર તથા સ્માર્ટ ફોનમાં રહેલા પર્સનલ તથા પ્રોફેશનલ ડેટાની સુરક્ષા અંગે જાગૃતિ લાવવા માટે વિશ્વના કેટલાંક દેશોમાં દર વર્ષે 31 માર્ચના રોજ 'World Backup Day'ની ઉજવણી કરવામાં આવે છે.

- આજનો માનવી દિવસેને દિવસે ટેક્નોલોજી પર વધુ નિર્ભર થતો જાય છે. આથી, વર્તમાન સમયે ડિજિટલ ડોક્યુમેન્ટની સુરક્ષા ખૂબ જ અગત્યનો મુદ્દો છે.
- 31 માર્ચના રોજ 'વર્લ્ડ બેકઅપ ડે'ની ઉજવણી દ્વારા આ દિવસ, કોઈ દુર્ઘટનાને કારણે ડેટા લોસ થઈ જાય એ પહેલાં જ તેનું બેકઅપ લેવાની યાદ અપાવે છે.

Plastic Waste Management (Amendment) Rules, 2024

ભારતના પર્યાવરણ, વન અને આબોહવા પરિવર્તન મંત્રાલયે તાજેતરમાં પ્લાસ્ટિક વેસ્ટ મેનેજમેન્ટ (સુધારા) નિયમો, 2024 દ્વારા પ્લાસ્ટિક વેસ્ટ મેનેજમેન્ટ નિયમો, 2016માં સુધારા રજૂ કર્યા છે.

- આ ફેરફારો ભારતમાં પ્લાસ્ટિકના પ્રદૂષણને સંબોધવા માટેના નોંધપાત્ર પ્રયાસોને દર્શાવે છે.

પ્લાસ્ટિક વેસ્ટ મેનેજમેન્ટ (સુધારા) નિયમો 2024ની મુખ્ય વિશેષતાઓ

બાયોડિગ્રેડેબલ પ્લાસ્ટિક

સુધારા પછી, બાયોડિગ્રેડેબલ પ્લાસ્ટિકને એવી સામગ્રી તરીકે વ્યાખ્યાયિત કરવામાં આવે છે જે કોઈપણ માઈક્રોપ્લાસ્ટિકને છોડ્યા વિના માટી અને લેન્ડફિલ જેવા ચોક્કસ વાતાવરણમાં જૈવિક પ્રક્રિયાઓ દ્વારા સંપૂર્ણપણે અધોગતિ કરવા સક્ષમ છે.

- માઈક્રોપ્લાસ્ટિક્સ એ કોઈપણ નક્કર પ્લાસ્ટિક કણો છે જે પાણીમાં અદ્રાવ્ય હોય છે, જેમાં 1 માઈક્રોન અને 1,000 માઈક્રોન (1 માઈક્રોન મિલિમીટરનો એક હજારમો ભાગ) વચ્ચેના પરિમાણો હોય છે.
- તાજેતરના વર્ષોમાં તેઓને નદીઓ અને મહાસાગરોને અસર કરતા પ્રદૂષણના મુખ્ય સ્ત્રોત તરીકે જોવામાં આવે છે.

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS ®

માઈક્રોપ્લાસ્ટિક પરીક્ષણ

અપડેટ કરાયેલા નિયમો હેઠળ, પ્લાસ્ટિકમાં માઈક્રોપ્લાસ્ટિક્સની ગેરહાજરી સાબિત કરવા માટેના રાસાયણિક પરીક્ષણો અથવા તેને નાબૂદ કરવા માટે માઈક્રોપ્લાસ્ટિક્સની ન્યૂનતમ માત્રા વિશેની માહિતી સ્પષ્ઠ કરવામાં આવી નથી.

આયાતકારની વિસ્તૃત વ્યાખ્યા

આ વ્યાખ્યામાં હવે પ્લાસ્ટિકને લગતી વિવિધ સામગ્રી જેવી કે પેકેજિંગ, કૅરી બેગ, શીટ્સ, કાચો માલ અને વ્યાપારી હેતુઓ માટે પ્લાસ્ટિક ઉત્પાદનમાં વપરાતી મધ્યવર્તી સામગ્રીની આયાતનો સમાવેશ થાય છે.

- અગાઉ 'આયાતકાર'નો અર્થ પ્લાસ્ટિક પેકેજીંગ, પ્લાસ્ટિક પેકેજીંગ ઉત્પાદનો કૅરી બેગ, મલ્ટી લેયર પેકેજીંગ, પ્લાસ્ટિક શીટ અથવા સંલગ્ન ચીજવસ્તુઓ આયાત કરતી વ્યક્તિ હતી.

ઉત્પાદકની સમાવિષ્ટ વ્યાખ્યા

ઉત્પાદકની વ્યાખ્યામાં હવે પ્લાસ્ટિકનો કાચો માલ, કમ્પોસ્ટેબલ પ્લાસ્ટિક અને બાયોડિગ્રેડેબલ પ્લાસ્ટિકના ઉત્પાદનોમાં રોકાયેલા લોકોનો સમાવેશ થાય છે, જે આ શબ્દ હેઠળ આવતી વિવિધ સંસ્થાઓનું પ્રતિનિધિત્વ કરે છે.

ઉત્પાદકનો વિસ્તૃત અવકાશ

અવકાશમાં પ્લાસ્ટિક પેકેજિંગનું ઉત્પાદન, પ્લાસ્ટિક પેકેજિંગમાં વપરાતી મધ્યવર્તી સામગ્રીનું ઉત્પાદન અને બ્રાન્ડ માલિકો માટે કોન્ટ્રાક્ટ મેન્યુફેક્ચરિંગનો પણ સમાવેશ થાય છે.

પ્રમાણપત્રની આવશ્યકતા

ઉત્પાદકોને કમ્પોસ્ટેબલ અથવા બાયોડિગ્રેડેબલ પ્લાસ્ટિકમાંથી કૅરી બેગ અને વસ્તુઓનું ઉત્પાદન કરવાની છૂટ છે અને તેમના ઉત્પાદનોનું માર્કેટિંગ અથવા વેચાણ કરતા પહેલા કેન્દ્રીય પ્રદૂષણ નિયંત્રણ બોર્ડ પાસેથી પ્રમાણપત્ર મેળવવું આવશ્યક છે.

નોંધ : (1) બાયોડિગ્રેડેબલ પ્લાસ્ટિકને માટી અથવા લેન્ડફિલ જેવા ચોક્કસ વાતાવરણમાં જૈવિક પ્રક્રિયાઓ દ્વારા અધોગતિ માટે સક્ષમ સામગ્રી તરીકે વ્યાખ્યાયિત થયેલ છે, બાયોડિગ્રેડેશન તાપમાન, સુક્ષ્મોજીવોની હાજરી, પોષક તત્વો, ઓક્સિજન અને ભેજ જેવા પરિબળો પર આધાર રાખે છે.

(2) કમ્પોસ્ટેબલ પ્લાસ્ટિક એ ઔદ્યોગિક ખાતર પ્લાન્ટ અથવા અનુગામી ખાતર સ્ટેજ સાથે ઔદ્યોગિક એનારોબિક પાચન પ્લાન્ટની શરતો હેઠળ બાયોડિગ્રેડ કરવા માટે રચાયેલ છે.

(3) પર્યાવરણમાં છોડવામાં આવતા 'માઈક્રોબીડ્સ'ને દરિયાઈ જીવસૃષ્ટિ માટે હાનિકારક માનવામાં આવે છે.

INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

નોબેલ પુરસ્કાર વિજેતા શ્રી ડેનિયલ કાહનેમેનનું 90 વર્ષની વયે નિધન

નોબેલ પુરસ્કાર વિજેતા <u>શ્રી ડેનિયલ કાહનેમેનનું</u> 90 વર્ષની વયે નિધન થયું છે.

શ્રી ડેનિયલ કાહનેમેન

શ્રી ડેનિયલ કાહનેમેનનો જન્મ <u>5 માર્ચ, 1934ના</u> રોજ <u>તેલ અવીવ</u> ખાતે થયો હતો.

- તેઓ <u>ઈઝરાયેલી–અમેરિકન લેખક</u>, <u>મનોવિજ્ઞાની</u> અને <u>અર્થશાસ્ત્રી</u> હતા.
- તેમનો પરિવાર મૂળ લિથુઆનિયાનો હતો, જે બીજા વિશ્વયુદ્ધ પછી ફ્રાન્સમાં સ્થાયી થયો હતો અને બાદમાં પેલેસ્ટાઈન ગયો હતો.
- તેમણે 1954માં જેરુસલેમની હિબ્રુ યુનિવર્સિટીમાંથી મનોવિજ્ઞાનમાં સ્નાતકની ડિગ્રી અને 1961માં બર્કલો ખાતે યુનિવર્સિટી ઓફ કેલિફોર્નિયામાંથી પીએચડીની ડિગ્રી મેળવી હતી.
- તેમણે ક્યારેય અર્થશાસ્ત્રનો અભ્યાસ કર્યો ન હતો પરંતુ વર્તણૂકીય અર્થશાસ્ત્રના ક્ષેત્રમાં પહેલ કરી હતી.
- તેમના સહયોગી <u>એમોસ ત્વરસ્કી</u> સાથે (અર્થશાસ્ત્રના અગ્રણી) તેમના ગ્રાઉન્ડબ્રેન્કિંગ સંશોધનને પરંપરાગત આર્થિક અભિગમોને પડકાર્યા હતા.
- અને એવી દલીલ કરી હતી કે લોકો હંમેશા સંપૂર્ણ તર્કસંગત અને સ્વ–રુચિ ધરાવતા નથી અને માનસિક પૂર્વગ્રહો તેમના નિર્ણયોને વિકૃત કરી શકે છે.
- આ કાર્ય માટે તેમને વર્ષ <u>2002માં</u> <u>ઈકોનોમિક સાયન્સમાં</u> <u>નોબેલ મેમોરિયલ પ્રાઈઝ</u> એનાયત કરવામાં આવ્યો હતો.
- તેઓ જ્ઞાનાત્ક પૂર્વગ્રહો, વતૃણકલક્ષી અર્થશાસ્ત્ર (Behavioral Economics), પ્રોસ્પેક્ટ થિયરી, નુકશાન અણગમો અને હેડોનિક મનોવિજ્ઞાન માટે જાણીતા હતા.

પરીક્ષાલક્ષી સંભવિત પ્રશ્નો

1. 'World Backup Day' તરીકે કયો દિવસ ઉજવાય છે ?

(A) 28 માર્ચ (B) 29 માર્ચ (C) 30 માર્ચ (D) 31 માર્ચ — (D)

2. પર્યાવરણમાં છોડવામાં આવતા 'માઈક્રોબીડ્સ' વિશે શા માટે મોટી ચિંતા છે ?

(A) તેને દરિયાઈ જીવસૃષ્ટિ માટે હાનિકારક માનવામાં આવે છે.

(B) તેને બાળકોમાં ચામડીના કેન્સરનું કારણ માનવામાં આવે છે.

(C) તે સિંચાઈવાળા ખેતરોમાં પાકના છોડ દ્વારા શોષાઈ શકે તેટલા નાના હોય છે.

(D) તેઓ ઘણીવાર ખોરાકમાં ભેળસેળ તરીકે ઉપયોગમાં લેવાતા જોવા મળે છે. — (A)

3. તાજેતરમાં નોબેલ પુરસ્કાર વિજેતા શ્રી ડેનિયલ કાહનેમેનનું 90 વર્ષની વયે નિધન થયું છે, તેમને વર્ષ 2002માં કયા ક્ષેત્રમાં નોબેલ મેમોરિયલ પ્રાઈઝ એનાયત કરવામાં આવ્યો હતો ?

(A) મેડિસિન ક્ષેત્રે (B) ઈકોનોમિક સાયન્સ ક્ષેત્રે

(C) ભૌતિકવિજ્ઞાન ક્ષેત્રે (D) રસાયણ વિજ્ઞાન ક્ષેત્રે — (B)

ICE® INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

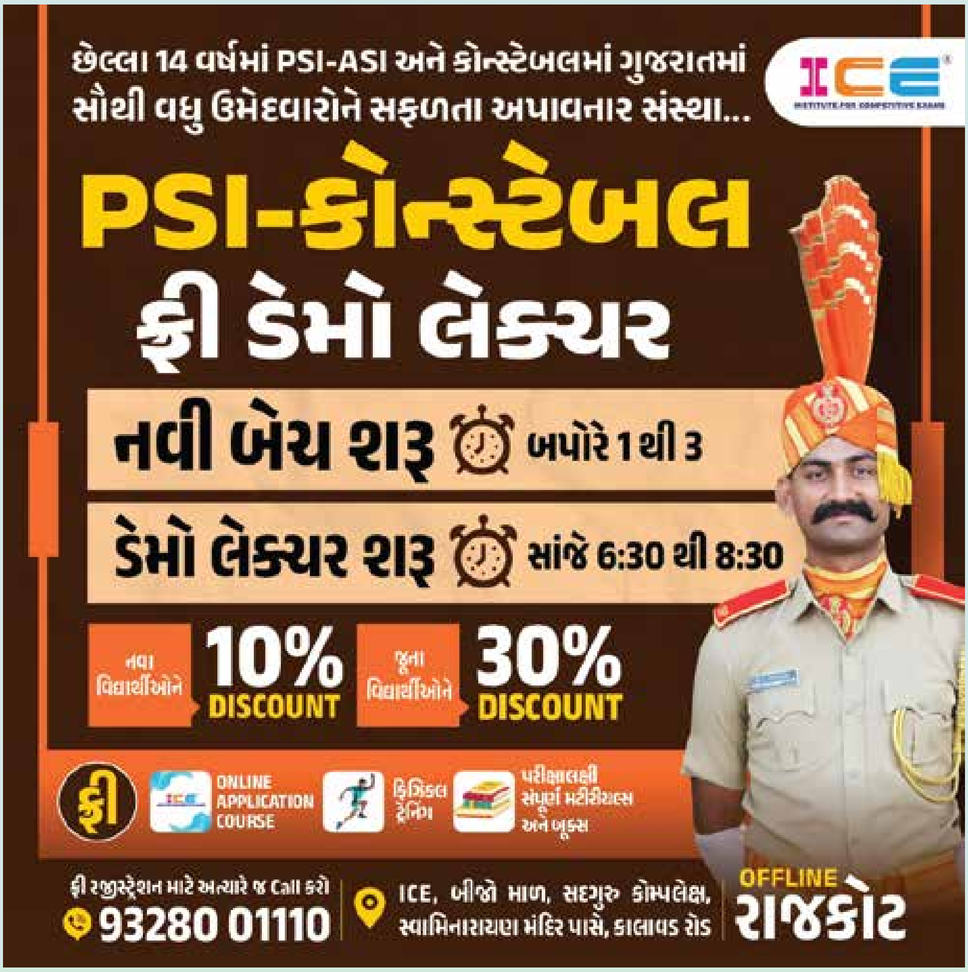

દિવસ મહિમા : 01 એપ્રિલ, RBI સ્થાપના દિવસ

ભારતીય રિઝર્વ બેંક અધિનિયમ, 1934 અંતર્ગત ભારતમાં આર્થિક વ્યવસ્થા સુનિશ્ચિત કરવા માટે 1 એપ્રિલ, 1935ના રોજ RBI (Reserve Bank of India)ની સ્થાપના કરવામાં આવી હતી.

- રિઝર્વ બેંક ઓફ ઈન્ડિયા (RBI) ભારતની સેન્ટ્રલ બેંક છે. તથા તે ભારતની તમામ બેંકોનું સંચાલન કરે છે.
- ડો. બાબાસાહેબ આંબેડકરે આપેલા માર્ગદર્શન તથા નિર્દેશક સિદ્ધાંતોના આધારે RBIની સ્થાપના કરવામાં આવી હતી.
- શરૂઆતમાં RBIનું વડુંમથક કોલકાતા ખાતે હતું પરંતુ વર્ષ 1937થી કાયમી ધોરણે મુંબઈ ખાતે વડુંમથક ખસેડવામાં આવ્યું હતું.
- RBI ભારતીય રૂપિયાના ઈશ્યુ અને પૂરવઠાને નિયંત્રિત કરે છે.
- RBIનું સંચાલન 'કેન્દ્રીય સંચાલન બોર્ડ' દ્વારા થાય છે.

RBIના પ્રથમ ગવર્નર	શ્રી ઓસબોર્ન સ્મિથ
RBIના પ્રથમ ભારતીય ગવર્નર	શ્રી સી.ડી. દેશમુખ
RBIના પ્રથમ ગુજરાતી ગવર્નર	શ્રી આઈ.જી. પટેલ
વર્તમાન ગવર્નર	શ્રી શક્તિકાંત દાસ

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXA

ત્રિપુરાના માતાબારી પેરા પ્રસાદ અને રિગ્નાઈ પચારા ટેક્સટાઈલને GI ટેગ

ત્રિપુરાના મુખ્યમંત્રીશ્રીએ તાજેતરમાં જાહેરાત કરી હતી કે રાજ્યની બે પરંપરાગત વસ્તુઓ માતાબારી પેરા પ્રસાદ અને રિગ્નાઈ પચારા કાપડને GI ટેગ મળ્યો છે.

- ત્રિપુરાના પ્રસિદ્ધ ત્રિપુરેશ્વરી મંદિરમાં 'માતાબારી પેરા પ્રસાદ' એ મીઠાઈનો પ્રસાદ છે.

- <u>દૂધ અને ખાંડમાંથી</u> બનેલી આ સ્વાદિષ્ટ વાનગી તેના વિશિષ્ટ સ્વાદ અને ઊંડા મૂળવાળી સાંસ્કૃતિક પરંપરાઓ માટે પ્રખ્યાત છે.
- જ્યારે રિગ્નાઈ પચારા એ એક <u>પરંપરાગત હાથથી વણાયેલ પોશાક</u> છે, જે કુશળ કારીગરો દ્વારા સ્વદેશી સામગ્રી અને તકનીકોનો ઉપયોગ કરીને કાળજીપૂર્વક બનાવવામાં આવે છે.
- આ વસ્ત્રો ત્રિપુરાની સાંસ્કૃતિક ટેપસ્ટ્રીમાં સાંકેતિક મૂલ્ય ધરાવે છે અને પ્રદેશના કાપડ વારસાના સમૃદ્ધ વારસાને પ્રતિબિંબિત કરે છે.

નોંધ : આ અગાઉ ત્રિપુરાના પરંપરાગત ઉત્પાદન <u>રીસાને</u> GI ટેગ મળ્યો હતો.

સ્ટારગેટ AI સુપરકોમ્પ્યૂટર

<u>માઈક્રોસોફ્ટ અને OpenAI</u> સંયુક્ત રીતે AI સુપર કોમ્પ્યૂટર '<u>સ્ટારગેટ</u>' બનાવવા માટે <u>100 બિલિયન ડોલરનો</u> પ્રોજેક્ટ શરૂ કરી રહ્યા છે.

- Microsoft પ્રોજેક્ટનું નેતૃત્વ કરવા તૈયાર છે, જેમાં OpenAI સંશોધન અને વિકાસમાં તેની કુશળતાનું યોગદાન આપશે.
- મહત્વાકાંક્ષી સ્ટારગેટ પ્રોજેક્ટનું <u>2028 સુધીમાં</u> પૂર્ણ થવાનું લક્ષ્ય રાખવામાં આવ્યું છે.
- આ પ્રોજેક્ટનો હેતુ હાલના ડેટા સેન્ટર્સની ક્ષમતાઓને 100 ગણો વટાવી લેવાનો છે.

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

મધ્યપ્રદેશના 6 નવા સ્થળને યુનેસ્કોની વર્લ્ડ હેરિટેજ સાઈટ્સની અસ્થાયી સૂચીમાં સ્થાન

તાજેતરમાં <u>મધ્યપ્રદેશના 6 નવા સ્થળને વર્લ્ડ હેરિટેજ સાઈટ્સની કામચલાઉ યુનેસ્કોની સૂચિમાં</u> સ્થાન મળ્યું છે.

- નવી યાદીમાં સમાવિષ્ટ સ્થળોમાં ગ્વાલિયરનો કિલ્લો, ધમનારના ભોજેશ્વર મહાદેવ મંદિરોનો ઐતિહાસિક સમૂહ, ચંબલ ખીણની રોક આર્ટ સાઈટ્સ, ખૂની ભંડારા બુરહાનપુર અને રામનગર, તથા મંડલાના ગોંડ સ્મારકોનો સમાવેશ થાય છે.

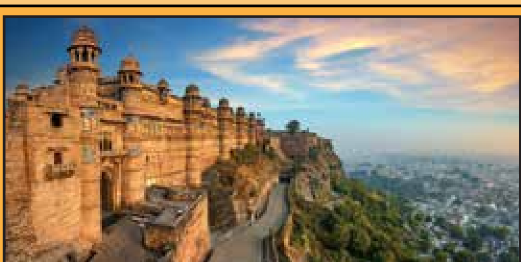
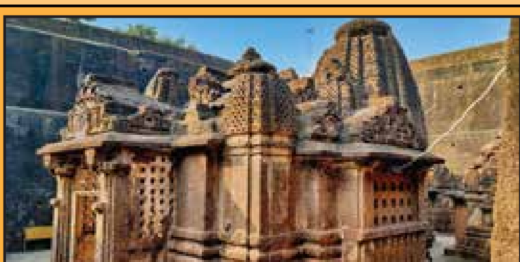
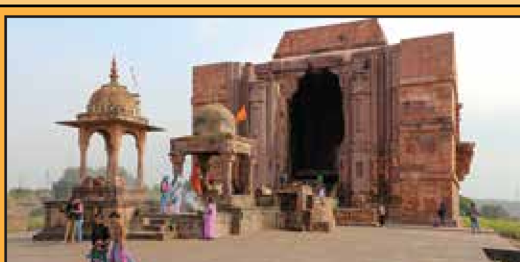

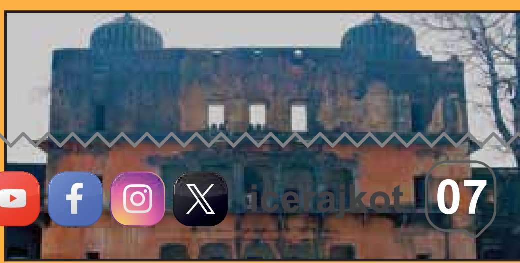

ગ્વાલિયરનો કિલ્લો

ગ્વાલિયરનો કિલ્લો તેની પ્રચંડ દિવાલો માટે પ્રસિદ્ધ છે, તે એક ટેકરી પર આવેલ છે.

- ઐતિહાસિક રીતે એવું માનવામાં આવે છે કે કિલ્લાનો પ્રથમ પાયો રાજપૂત યોદ્ધા સૂરજ સેન દ્વારા છઠ્ઠી સદીમાં નખાયો હતો.
- સૂરજ સેન સ્થાનિક સરદાર(શાસક) હતા.
- ગ્વાલિયર શબ્દ ગ્વાલિપાના નામ પરથી આવ્યો છે.
- સંત ગ્વાલિપાએ સૂરજ સેનના રક્તપિત્તનો ઈલાજ કર્યો હતો.
- આ ઘટના પ્રત્યે કૃતજ્ઞતા વ્યક્ત કરતા સૂરજ સેને તેમના નામ પરથી ગ્વાલિયર શહેરની સ્થાપના કરી હતી.
- ગ્વાલિયર કિલ્લાનો આક્રમણ અને પુનઃનિર્માણનો ઉથલ–પુથલ ઈતિહાસ રહ્યો છે, ખાસ કરીને વર્ષ 1398માં તોમર શાસક માનસિંહના શાસન દરમિયાન તેના સંકુલમાં અનેક સ્મારકો ઉમેર્યા હતા.
- માનસિંહ તોમરના શાસન પછી ગ્વાલિયર તત્કાલીન મુઘલ સલ્તનત ઈબ્રાહિમ લોદીના શાસન હેઠળ આવ્યું હતું. ઈ.સ.1550માં અકબરે ફરીથી નિયંત્રણ મેળવ્યું હતું.
- બાદમાં સિંધિયાના નેતૃત્વમાં મરાઠાઓએ સત્તા સંભાળી હતી.
- બીજા મરાઠા યુદ્ધ દરમિયાન, આ કિલ્લો થોડા સમય માટે જનરલ વ્હાઈટ હેઠળ રહ્યો હતો, પરંતુ ઈ.સ.1805 થી 1857 સુધી સિંધિયાઓએ તેના પર પોતાનું નિયંત્રણ સ્થાપિત કર્યુ હતું.
- તે ઈ.સ.1886 સુધી બ્રિટિશ શાસન હેઠળ રહ્યું હતું ત્યારબાદ તે ઝાંસીના બદલામાં સિંધિયા રાજવંશને પાછું આપવામાં આવ્યું હતું.
- કિલ્લામાં ઘણા પ્રાચીન મંદિરો છે, જેમાં તેલી કા મંદિર (Teli Ka Mandir)નો સમાવેશ થાય છે. જે શિવ, વિષ્ણુ અને માતૃકાને સમર્પિત છે.
- ચતુર્ભુજ મંદિર તેના ગાણિતિક મહત્ત્વ માટે જાણીતું છે, જે ગણિતમાં શૂન્યના સૌથી સંદર્ભોમાંનું એક છે.
- સાસ બહુ મંદિરમાંથી સૌથી મોટું મંદિર ભગવાન વિષ્ણુને સમર્પિત છે, તે ઈ.સ.1150માં બાંધવામાં આવ્યા હતા, અને તે તેમના જટિલ શિલાલેખો માટે જાણીતા છે.

ધમનારનો ઐતિહાસિક સમૂહ

તેમાં 7મી સદી પૂર્વે ખડકો કોતરીને બનાવેલી ગુફાઓ, સ્તૂપ, ચૈત્ય અને આવાસોનો સમાવેશ થાય છે.

- જે પૈકી નિર્વાણ મુદ્રામાં ગૌતમ બુદ્ધની વિશાળ પ્રતિમા એક મહત્ત્વપૂર્ણ આકર્ષણ છે.

INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

- નોંધપાત્ર ગુફાઓમાં ઉત્તર કિનારે બારી કચેરી અને ભીમા બજારનો સમાવેશ થાય છે, જે તેમના ઐતિહાસિક મહત્ત્વ અને સ્થાપત્ય વિશેષતાઓ માટે જાણીતી છે.
- આ સ્મારકોનું સૌથી પહેલું વર્ણન જેમ્સ ટોડ દ્વારા મળે છે, જેમણે વર્ષ 1821માં મુલાકાત લીધી હતી, ત્યારબાદ વર્ષ 1845માં જેમ્સ ફર્ગ્યુસન અને વર્ષ 1864-1865 વચ્ચે એલેક્ઝાન્ડર કનિંગહામએ મુલાકાત લીધી હતી.

ભોજેશ્વર મહાદેવ મંદિર

તે ભગવાન શિવને સમર્પિત છે અને તેમાં એક જ પથ્થરથી બનેલું વિશાળ લિંગ છે.

- 11મી સદીમાં રાજા ભોજ દ્વારા બનાવવામાં આવેલ આ મંદિર તેની ભવ્યતા અને અનન્ય સ્થાપત્ય માટે પ્રખ્યાત છે.
- રાજા ભોજ પરમાર વંશના પ્રખ્યાત શાસક હતા, જેઓ તેમના સ્થાપત્ય ગ્રંથ સમરાંગણસુત્રધાર માટે જાણીતા હતા.
- મંદિરનું સ્થાપત્ય ભૂમિજા શૈલીને અનુસરે છે જે તેના વિશાળ શિખર અને અલંકૃત કોતરણી અને શિલ્પો દ્વારા વર્ગીકૃત થયેલ છે.
- આ ઉપરાંત મંદિરના મુખ્ય ભાગ અને તેના શિખરમાં મંદિર સ્થાપત્યની દ્રવિડિયન શૈલીથી પ્રભાવિત ઘટકો છે.

ચંબલ ખીણનું રોકકલા સ્થળ

તે વિશ્વની સૌથી મોટી રોક આર્ટ સાઈટ્સનું આયોજન કરે છે, જે વિવિધ ઐતિહાસિક સમયગાળા અને સંસ્કૃતિના દશ્યોનું નિરુપણ કરે છે.

- મધ્યપ્રદેશ, રાજસ્થાન અને ઉત્તરપ્રદેશમાં ફેલાયેલી આ સાઈટ્સ પ્રાચીન માનવ જીવન અને સાંસ્કૃતિક વિકાસ વિશે માહિતી પૂરી પાડે છે.
- બેસિનમાં રોક આર્ટમાં મેસોલિથિક શિકારીઓની સાથે પ્રોટોહિસ્ટોરિક અને પછીના સમયગાળાના શિકાર અને એકત્ર કરવાના દશ્યનો સમાવેશ થાય છે.
- વિંધ્ય, સાતપુડા અને કેમુર પર્વતોના ડુંગરાળ ભાગો, જે લીલાછમ વનસ્પતિ અને સમાંતર પર્વતમાળાઓ દ્વારા વર્ગીકૃત થયેલ છે, તેમના વિકાસ માટે આદર્શ છે.

બુરહાનપુરના ખૂની ભંડારા

તે ભૂગર્ભ જળ વ્યવસ્થાપન પ્રણાલી છે, જેમાં ઐતિહાસિક શહેર બુરહાનપુરમાં અબ્દુર્રહીમ ખાનખાના દ્વારા બાંધવામાં આવેલા આઠ જળાશયોનો સમાવેશ થાય છે.

- તેને પર્શિયન (ફારસી) કનાત અભિગમનો ઉપયોગ કરીને બનાવવામાં આવ્યું હતું, તેમજ પર્શિયન ભૂસ્તરશાસ્ત્રી, તબકુતુલ આરઝ દ્વારા ડિઝાઈન કરવામાં આવ્યું હતું.
- મુઘલકાળ દરમિયાન, ઈરાન અને ઈરાકમાંથી ફારસી કનાત જેવી તકનીકોને ઉપયોગી જાહેર ઉપયોગિતાઓ તરીકે ભારતમાં આયાત કરવામાં આવી હતી.
- આ ભૂગર્ભ નળીઓના 8 સેટ 1900ના દાયકાની શરૂઆતમાં ખોદવામાં આવ્યા હતા અને તેની શોધ કરવામાં આવી હતી, જેમાંથી 6 આજ સુધી અકબંધ છે.
- આ ખનીજ સમુદ્ર પાણીમાં લાલ રંગના સંકેતને કારણે તેને ખૂની નામ આપવામાં આવ્યું હતું.

રામનગર મંડલાના ગોંડ સ્મારક

આ પ્રદેશ અગાઉ ભારતના મધ્યપ્રાંત તરીકે ઓળખાતો હતો અને હાલના મધ્યપ્રદેશ, છત્તીસગઢ અને મહારાષ્ટ્ર રાજ્યોના ભાગોને આવરી લેતો હતો, તે ઐતિહાસિક રીતે ગોંડવાના તરીકે ઓળખાતું હતું.

- સ્મારકોમાં આ મુજબનો સમાવેશ થાય છે : (1) મોતી મહેલ, (2) રાયભગતની હવેલી, (3) સૂર્ય મંદિર (વિષ્ણુ મંદિર), (4) બેગમ મહેલ, (5) દલબદલ મહેલ

નોંધ : (1) યુનેસ્કોની વર્લ્ડ હેરિટેજ સાઈટ્સની કામચલાઉ સૂચિ અથવા અસ્થાયી યાદી એ વ્યક્તિગત દેશો દ્વારા પસંદ કરાયેલી સાઈટ્સની સૂચિ છે જેનું વૈશ્વિક મૂલ્ય ઉત્કૃષ્ટ છે અને તે વર્લ્ડ હેરિટેજ સૂચિમાં સમાવેશ કરવા માટે યોગ્ય હોઈ શકે છે.

(2) તે વર્લ્ડ હેરિટેજ સેન્ટર દ્વારા પ્રકાશિત કરવામાં આવે છે.

(3) ભારતમાં હાલમાં યુનેસ્કોની 42 વર્લ્ડ હેરિટેજ સાઈટ્સ છે.

પરીક્ષાલક્ષી સંભવિત પ્રશ્નો

1. રિઝર્વ બેંક ઓફ ઈન્ડિયા (RBI)ની સ્થાપના ક્યારે કરવામાં આવી હતી ?

(A) 1 એપ્રિલ, 1935 (B) 1 એપ્રિલ, 1949

(C) 1 એપ્રિલ, 1952 (D) 1 એપ્રિલ, 1969 **(A)**

---

2. તાજેતરમાં 'માતાબારી પેરા પ્રસાદ'ને GI ટેગ મળ્યો છે, તે કયા રાજ્ય સાથે સંકળાયેલ છે ?

(A) મેઘાલય (B) ઝારખંડ (C) પશ્ચિમ બંગાળ (D) ત્રિપુરા **(D)**

---

3. તાજેતરમાં રિગ્નાઈ પચારા કાપડને GI ટેગ મળ્યો છે, તે કયા રાજ્ય સાથે સંકળાયેલ છે ?

(A) મેઘાલય (B) ઝારખંડ (C) પશ્ચિમ બંગાળ (D) ત્રિપુરા **(D)**

---

4. તાજેતરમાં મધ્યપ્રદેશના કેટલા સ્થળને વર્લ્ડ હેરિટેજ સાઈટ્સની કામચલાઉ યાદી (અસ્થાયી યાદી)માં સ્થાન મળ્યું છે ?

(A) 3 (B) 6 (C) 8 (D) 12 **(B)**

---

5. નીચે આપેલ વિધાનો પર વિચાર કરી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો ?

1. ગ્વાલિયરનો કિલ્લો મધ્યપ્રદેશમાં આવેલ છે.
2. સુરજ સેનએ સંત ગ્વાલિપાના નામ પરથી ગ્વાલિયર શહેરની સ્થાપના કરી હતી.

યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.

(A) માત્ર 1 (B) માત્ર 2

(C) 1 અને 2 બંને સાચા (D) 1 અને 2 બંને ખોટા **(C)**

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS ®

દિવસ મહિમા : 02 એપ્રિલ, (1) International Children's Book Day
(2) World Autism Awareness Day અથવા વિશ્વ ઓટીઝમ જાગૃતિ દિવસ

વિશ્વ ઓટીઝમ જાગૃતિ દિવસ

સમગ્ર વિશ્વમાં દર વર્ષે 2 એપ્રિલના રોજ 'વિશ્વ ઓટીઝમ જાગૃતિ દિવસ'ની ઉજવણી કરવામાં આવે છે.

- આ દિવસના આયોજનનો મુખ્ય ઉદ્દેશ્ય ઓટીઝમ વિશે જાગૃતિ ફેલાવવાનો અને સામાન્ય લોકોને આ ડિસઓર્ડર સાથે સંકળાયેલા પડકારોને સમજવામાં મદદ કરવાનો છે.
- ઓટીઝમ એ એક માનસિક બિમારી અથવા ગંભીર વિકૃતિ છે. જે મગજના વિકાસ દરમિયાન થાય છે.
- તે માનવ શરીરની, માનવ મગજની એક સમસ્યા છે. આ ખામી ધરાવનાર વ્યક્તિ જે જુએ, સાંભળે તેને યોગ્ય રીતે સમજવામાં તકલીફ પડે છે.
- વિશ્વ ઓટીઝમ જાગૃતિ દિવસ 2024ની થીમ '**Moving from Surviving to Thriving: Autistic individuals share regional perspectives**' છે.

મધ્યપ્રદેશમાં ભારતનું પ્રથમ લઘુ-સ્તરીય LNG યુનિટ

કેન્દ્રીય પેટ્રોલિયમ અને કુદરતી ગેસ મંત્રીએ તાજેતરમાં મધ્યપ્રદેશમાં ગેલ (ઈન્ડિયા) લિમિટેડના વિજયપુર કેમ્પસમાં ભારતના પ્રથમ સ્મોલ–સ્કેલ લિક્વિફાઈડ નેચરલ ગેસ (SSLNG) યુનિટનું ઉદ્ઘાટન કર્યું હતું.

- આ વિકાસ વિવિધ ક્ષેત્રોમાં કુદરતી ગેસના ઉપયોગને પ્રોત્સાહન આપવા અને વર્ષ 2030 સુધીમાં દેશના પ્રાથમિક ઊર્જા મિશ્રણમાં તેનો હિસ્સો 15% સુધી વધારવાની સરકારની વ્યાપક પહેલનો એક ભાગ છે.

LNG અને SSLNG શું છે ?

લિક્વિફાઈડ નેચરલ ગેસ (LNG) એ કુદરતી ગેસ છે જે સંગ્રહ અને પરિવહનને સરળ અને સુરક્ષિત બનાવવા માટે-260°F (-162°C)ની આસપાસ પ્રવાહી સ્થિતિમાં ઠંડુ કરવામાં આવે છે.

- કુદરતી ગેસનો પ્રાથમિક ઘટક મિથેન છે, જે તેની રચનામાં 70-90% હિસ્સો ધરાવે છે.

- કુદરતી ગેસ એ કોલસો અને તેલ જેવા પરંપરાગત હાઈડ્રોકાર્બનનો સ્વચ્છ અને વધુ આર્થિક વિકલ્પ છે, જે તેને ભારતની ગ્રીન ઊર્જા સ્ત્રોતોમાં સંક્રમણમાં મહત્ત્વપૂર્ણ બનાવે છે.
- IEA અનુસાર, વૈશ્વિક વીજળી ઉત્પાદનમાં કુદરતી ગેસનો હિસ્સો લગભગ ચોથા ભાગનો છે.
- હાલમાં ભારતમાં એનર્જી બાસ્કેટમાં કુદરતી ગેસનો હિસ્સો 6.7% છે.
- ટોચના કુદરતી ગેસ ઉત્પાદક દેશોમાં અમેરિકા, રશિયા અને ઈરાન છે.
- સ્મોલ સ્કેલ લિક્વિફાઈડ નેચરલ ગેસ (SSLNG)માં પાઈપલાઈન કનેક્શન વિનાના વિસ્તારોમાં સપ્લાય કરવા માટે વિશિષ્ટ ટ્રકો અને જહાજોનો ઉપયોગ કરીને નાના પાયે કુદરતી ગેસનું પ્રવાહીકરણ અને પરિવહનનો સમાવેશ થાય છે.
- મોટા પાયે LNG આયાત ટર્મિનલ્સથી શરૂ કરીને SSLNG ગ્રાહકોને ક્રાયોજેનિક રોડ ટેન્કર અથવા નાના જહાજો દ્વારા LNG સીધો સપ્લાય કરી શકે છે, કાં તો પરંપરાગત ઉપયોગ માટે લિક્વિફાઈડ અથવા રિગેસિફાઈડ તરીકે.
- તે મોંઘા ગેસની આયાત પર નિર્ભરતા ઘટાડશે, ખાસ કરીને તે ડીઝલ વપરાશના નોંધપાત્ર હિસ્સાને સરભર કરે છે, જે નોંધપાત્ર વિદેશી વિનિમય બચત તરફ દોરી જાય છે.
- તે સ્વચ્છ ઊર્જાને પણ પ્રોત્સાહન આપે છે અને ટકાઉ ઈંધણ સ્ત્રોતો તરફ ભારતના સંક્રમણને સમર્થન આપે છે.

કોંગોના પ્રથમ મહિલા વડાપ્રધાન : જુડિથ સુમિન્વા તુલુકા

ડેમોક્રેટિક રિપબ્લિક ઓફ કોંગોએ જુડિથ સુમિન્વા તુલુકાને પ્રથમ મહિલા વડાપ્રધાન તરીકે નિયુક્ત કર્યા છે.

- ડેમોક્રેટિક રિપબ્લિક ઓફ કોંગોના રાષ્ટ્રપતિ ફેલિક્સ ત્શિસેકેડીએ તેમની નિમણૂક કરી હતી.
- ગયા વર્ષે યોજાયેલી પુનઃચૂંટણી બાદ તેમણે નવી સરકારની રચનાની દિશામાં એક મહત્ત્વપૂર્ણ પગલું ભર્યું હતું.
- તેમણે દેશની વિશાળ ખનિજ સંપત્તિના સંચાલનની સાથે પૂર્વીય પ્રદેશોમાં બગડતા સંઘર્ષ અને માનવતાવાદી કટોકટી સહિત કોંગો સામેના અનેક પડકારોને સંબોધ્યા હતા.

નોંધ : (1) ડેમોક્રેટિક રિપબ્લિક ઓફ કોંગો મધ્ય આફ્રિકામાં આવેલ એક દેશ છે.

(2) ડેમોક્રેટિક રિપબ્લિક ઓફ કોંગોની રાજધાની અને સૌથી મોટું શહેર કિન્શાસા છે.

કાચથીવુ ટાપુ : ભારત-શ્રીલંકા

તાજેતરમાં વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીએ સંસદમાં તેના ભાષણમાં કાચથીવુ ટાપુનો ઉલ્લેખ કર્યો હતો.

- આ ટાપુ ઘણા દાયકાઓથી બંને દેશો વચ્ચે વિવાદ અને મતભેદનો વિષય છે.

કાચથીવુ ટાપુ વિશે

કાચથીવુ અથવા કાચાથીવુ ટાપુ એ ભારતના દક્ષિણપૂર્વીય કિનારે (તમિલનાડુ) અને શ્રીલંકાના ઉત્તરીય દરિયાકાંઠે પાલ્ક સ્ટ્રેટમાં સ્થિત નિર્જન ટાપુઓની જોડી છે.

- મોટા ટાપુને કાચથીવુ તરીકે ઓળખવામાં આવે છે, જ્યારે નાનાને ઈમરવન કહેવામાં આવે છે.
- આ ટાપુઓ તેમના વ્યૂહાત્મક સ્થાન અને ભારત શ્રીલંકા બંનેની માછીમારી પ્રવૃત્તિઓમાં તેમના મહત્ત્વને કારણે ઐતિહાસિક રીતે મહત્ત્વપૂર્ણ છે.
- નોંધનીય છે કે 14મી સદીમાં જ્વાળામુખી ફાટવાને કારણે તેની રચના થઈ હતી.

વહીવટ અને ઈતિહાસ

બ્રિટિશ શાસન દરમિયાન 285 એકર જમીન ભારત અને શ્રીલંકા દ્વારા સંયુક્ત રીતે સંચાલિત કરવામાં આવી હતી.

- રામનાદ રાજા (હાલનું રામનાથપુરમ, તમિલનાડુ) કાચથીવું ટાપુની માલિકી ધરાવતા હતા. અને બાદમાં મદ્રાસ પ્રેસિડેન્સીનો ભાગ બન્યા હતા.
- 1921માં શ્રીલંકા અને ભારત બંનેએ માછીમારી માટે આ જમીનના ટુકડા પર દાવો કર્યો હતો, ત્યારથી આ વિવાદ ચાલુ છે.

માછીમારીનો મુદ્દો

બંને દેશો ઘણા લાંબા સમયથી સંઘર્ષ વિના એકબીજાના પાણીમાં માછીમારી કરી રહ્યા છે.

- 1974-76 વચ્ચે બંને દેશોએ ચાર દરિયાઈ સીમા કરાર પર હસ્તાક્ષર કર્યા ત્યારે આ મુદ્દો ઉભરી આવ્યો હતો.
- આ કરાર ભારત અને શ્રીલંકાની આંતરરાષ્ટ્રીય દરિયાઈ સીમાને ચિન્હિત કરે છે.
- 1974નો કરાર પાલ્ક સ્ટ્રેટમાં દરિયાઈ સીમા નક્કી કરવાનો હતો.
- ત્યારબાદ કેટલાક દાયકાઓ સારા ગયા હતા પરંતુ સમસ્યા ગંભીર ત્યારે બની જ્યારે ભારતીય ખંડીય છાજલીમાંથી માછલીઓ અને જળચર જીવનનો નાશ થયો હતો.
- જેના પરિણામે આ પ્રદેશમાં માછીમારીની સંખ્યામાં વધારો થયો હતો.

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

પરીક્ષાલક્ષી સંભવિત પ્રશ્નો

1. 'ઈન્ટરનેશનલ ચિલ્ડ્રન બુક ડે' તરીકે કયો દિવસ ઉજવાય છે ?

(A) 1 એપ્રિલ (B) 2 એપ્રિલ (C) 3 એપ્રિલ (D) 4 એપ્રિલ **(B)**

2. 'વર્લ્ડ ઓટીઝમ અવેરનેસ ડે' તરીકે કયો દિવસ ઉજવાય છે ?

(A) 1 એપ્રિલ (B) 2 એપ્રિલ (C) 3 એપ્રિલ (D) 4 એપ્રિલ **(B)**

3. વિશ્વ ઓટિઝમ જાગૃતિ દિવસ 2024ની થીમ શું છે ?

(A) Moving from Surviving to Thriving: Autistic individuals share regional perspectives

(B) The Transition to Adulthood

(C) Inclusive Quality Education for all

(D) Assistive Technology, Active Participation **(A)**

4. તાજેતરમાં કેન્દ્રીય પેટ્રોલિયમ અને કુદરતી ગેસ મંત્રીએ _____ રાજ્યમાં ભારતના પ્રથમ સ્મોલ–સ્કેલ લિક્વિફાઈડ નેચરલ ગેસ (SSLNG) યુનિટનું ઉદ્‌ઘાટન કર્યુ હતું.

(A) આંધ્રપ્રદેશ (B) ઝારખંડ (C) મધ્યપ્રદેશ (D) હરિયાણા **(C)**

5. તાજેતરમાં જુડિથ સુમિન્વા તુલુકા કયા દેશના પ્રથમ મહિલા વડાપ્રધાન બન્યા છે ?

(A) અંગોલા (B) ડેમોક્રેટિક રિપબ્લિક ઓફ કોંગો

(C) રવાન્ડા (D) ઝામ્બિયા **(B)**

6. તાજેતરમાં ચર્ચામાં રહેલ 'કાચથીવુ ટાપુ' કયા બે દેશ વચ્ચે આવેલ છે ?

(A) ભારત–બાંગ્લાદેશ (B) ભારત–શ્રીલંકા

(C) UAE–ઈરાન (D) ઓમાન–ઈરાન **(B)**

ICE® INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

પોર્ટુગલના નવા વડાપ્રધાન : લુઈસ મોન્ટેનેગ્રો

પોર્ટુગલના આઠ વર્ષના સમાજવાદી શાસન પછી સેન્ટ્રલ રાઈટ ડેમોક્રેટિક એલાયન્સના નેતા લુઈસ મોન્ટેનેગ્રોને નવા વડાપ્રધાન તરીકે નિયુક્ત કરવામાં આવ્યા છે.

- પોર્ટુગલ સત્તાવાર રીતે પોર્ટુગીઝ રિપબ્લિક તરીકે ઓળખાય છે, તે ખંડીય યુરોપમાં સૌથી પશ્ચિમી બિંદુ ધરાવે છે.
- પોર્ટુગલનું પાટનગર અને સૌથી મોટું શહેર લિસ્બન છે.

India TB Report 2024

તાજેતરમાં આરોગ્ય અને પરિવાર કલ્યાણ મંત્રાલયે 'ઈન્ડિયા ટીબી રિપોર્ટ 2024' (India TB Report 2024) બહાર પાડ્યો હતો.

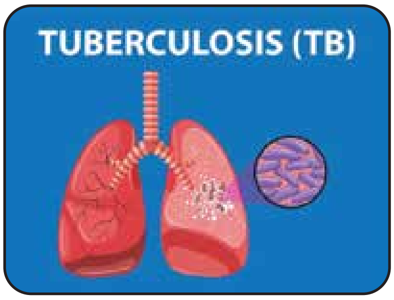

- રિપોર્ટ દર્શાવે છે કે ક્ષય રોગ (TB)ને કારણે મૃત્યુદર 2015માં પ્રતિ લાખ વસતી 28થી ઘટીને 2022માં પ્રતિ લાખ વસતી 23 થઈ ગયો છે.

રિપોર્ટની મુખ્ય વિશેષતાઓ

ટીબીના કેસો અને મૃત્યુના વલણો

મોટા ભાગના કેસો હજુ પણ સરકારી આરોગ્ય કેન્દ્રો દ્વારા નોંધવામાં આવે છે, તેમ છતા ખાનગી ક્ષેત્ર દ્વારા સૂચનાઓમાં વધારો થયો છે.

- 2023માં નોંધાયેલા 25.5 લાખ કેસોમાંથી લગભગ 33% અથવા 8.4 લાખ કેસ ખાનગી ક્ષેત્રમાંથી આવ્યા હતા.
- 2023માં ટી.બી.ના અનુમાનિત કિસ્સાઓ અગાઉના વર્ષના 27.4 લાખના અંદાજ કરતા થોડો વધીને 27.8 લાખ થયો હતો, ચેપના કારણે મૃત્યુ આંક 3.2 લાખ જેટલો જ રહ્યો હતો.
- ભારતનો ટીબી મૃત્યુદર 2021માં 9.94 લાખથી ઘટીને 2022માં 3.31 લાખ થઈ ગયો છે.
- રિપોર્ટ દર્શાવે છે કે ભારતે ચેપનું નિદાન થયેલા 95% દર્દીઓમાં સારવાર શરૂ કરવાના તેના 2023ના લક્ષ્ય સુધી પહોંચી ગયું છે.

INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

લક્ષ્યોને પૂર્ણ કરવામાં પડકારો

2025 સુધીમાં ક્ષય રોગને નાબૂદ કરવાના મહત્ત્વાકાંક્ષી લક્ષ્યો નક્કી કરવા છતા, ભારતે આ લક્ષ્યોને પહોંચી વળવામાં પડકારોનો સામનો કરવો પડ્યો છે.

- 2023માં નોંધાયેલા કેસ અને મૃત્યુની સંખ્યા દેશ દ્વારા નિર્ધારિત લક્ષ્યાંકોથી ઓછી છે.
- ઘણા જોખમી પરિબળો છે, જે ક્ષય રોગની ઘટનાઓ અને સારવારના પરિણામોમાં ફાળો આપે છે, તેમાં HIV, ડાયાબિટીસ, કુપોષણ, આલ્કોહોલનો ઉપયોગ અને ધુમ્રપાનનો સમાવેશ થાય છે.

કુપોષણ

2022માં લગભગ 7.44 લાખ દર્દીઓ કુપોષિત હતા. પોષણમાં સુધારો કરવા માટે સરકાર લગભગ એક કરોડ લાભાર્થીઓને 500 રૂપિયાની માસિક સહાય પૂરી પાડે છે.

HIV

HIV સાથે જીવતા લોકોમાં સામાન્ય વસતીની સરખામણીમાં ટીબીના લક્ષણો થવાનું જોખમ 20 ગણું વધારે છે.

- વર્ષ 2022માં 94,000 ટીબીના દર્દીઓને HIV હતો.

ડાયાબિટીસ

2022માં વૈશ્વિક ડાયાબિટીસના 3.70 લાખ ટીબી દર્દીઓમાંથી, અંદાજ મુજબ 1.02 લાખ ભારતમાં હતા.

- ડાયાબિટીસ ટી.બી.ના સંક્રમણની સંભાવનાને બે ત્રણ ગણો વધારી દે છે, જે બદલામાં મલ્ટી–ડ્રગ રેઝિસ્ટન્ટ ટીબીના વધતા જોખમ સાથે જોડાયેલ છે.
- ટીબીની સારવાર પણ ડાયાબિટીસના દર્દીઓમાં સારી રીતે કામ કરતી નથી.
- 2023માં લગભગ 92% ટીબી દર્દીઓની ડાયાબિટીસ માટે તપાસ કરવામાં આવી હતી. જેમાંથી 7.7%માં તેનું નિદાન થયું હતું અને રિપોર્ટ અનુસાર નિદાન કરાયેલા લગભગ 63% લોકોએ ડાયાબિટીસની સારવાર શરૂ કરી હતી.

આલ્કોહોલ અને તમાકુનો ઉપયોગ

50 મિ.લી.થી વધુ આલ્કોહોલનું દૈનિક સેવન ટીબી ચેપ, સક્રિય ચેપનું પુનરાવર્તન થવાનું જોખમ વધારે છે.

- 2023માં લગભગ 19.1 લાખ અથવા 75% ટીબી દર્દીઓની તમાકુના ઉપયોગ માટે તપાસ કરવામાં આવી હતી, જેમાંથી 11% તમાકુના વપરાશકારો તરીકે ઓળખાયા હતા.

INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

પારાદીપ બંદર (Paradip Port)

<u>ઓડિશા</u>ના <u>પારાદીપ પોર્ટ ઓથોરિટી (PPA)</u>એ દીનદયાળ પોર્ટ કંડલાને પાછળ છોડીને ભારતમાં <u>ટોચનું કાર્ગો હેન્ડલિંગ મુખ્ય બંદર</u> બનીને નોંધપાત્ર સીમાચિન્હ હાંસલ કર્યુ છે.

- <u>145.38 MMT</u> કાર્ગોનું સંચાલન કરીને, તેણે પાછલા વર્ષ કરતા <u>7.4%</u> વૃદ્ધિ નોંધાવી છે.
- તે <u>289 MMT</u> હેન્ડલ કરવા સક્ષમ છે.
- ઓડિશામાં આવેલ પારાદીપ બંદર ભારતના પૂર્વ કિનારે એક મહત્ત્વપૂર્ણ ઊંડા પાણીનું બંદર છે, જે મહાનદી અને બંગાળની ખાડીના સંગમ પર આવેલું છે.
- નોંધનીય છે કે દીનદયાળ પોર્ટ અને VO ચિદમ્બરનાર પોર્ટની સાથે પારાદીપ બંદરને સરકાર દ્વારા ગ્રીન હાઈડ્રોજન હબ તરીકે નિયુક્ત કરવામાં આવ્યું છે.

ભારતના બંદર

ભારતના 13 પ્રમુખ બંદરો

ક્રમ	પશ્ચિમ તટપર
1.	કંડલા
2.	મુંબઈ
3.	ન્હાવાસેવા (મુંબઈ)/ જવાહરલાલ નહેરુ
4.	માર્માગોવા
5.	ન્યૂ મેંગલૂરુ
6.	કોચી

ક્રમ	પૂર્વી તટપર
7.	તુતીકોરીન
8.	ચેન્નાઈ
9.	એન્નૌર
10.	વિશાખાપટ્ટનમ
11.	પારાદીપ
12.	પોર્ટ બ્લેયર
13.	કોલકાતા અને હલ્દિયા

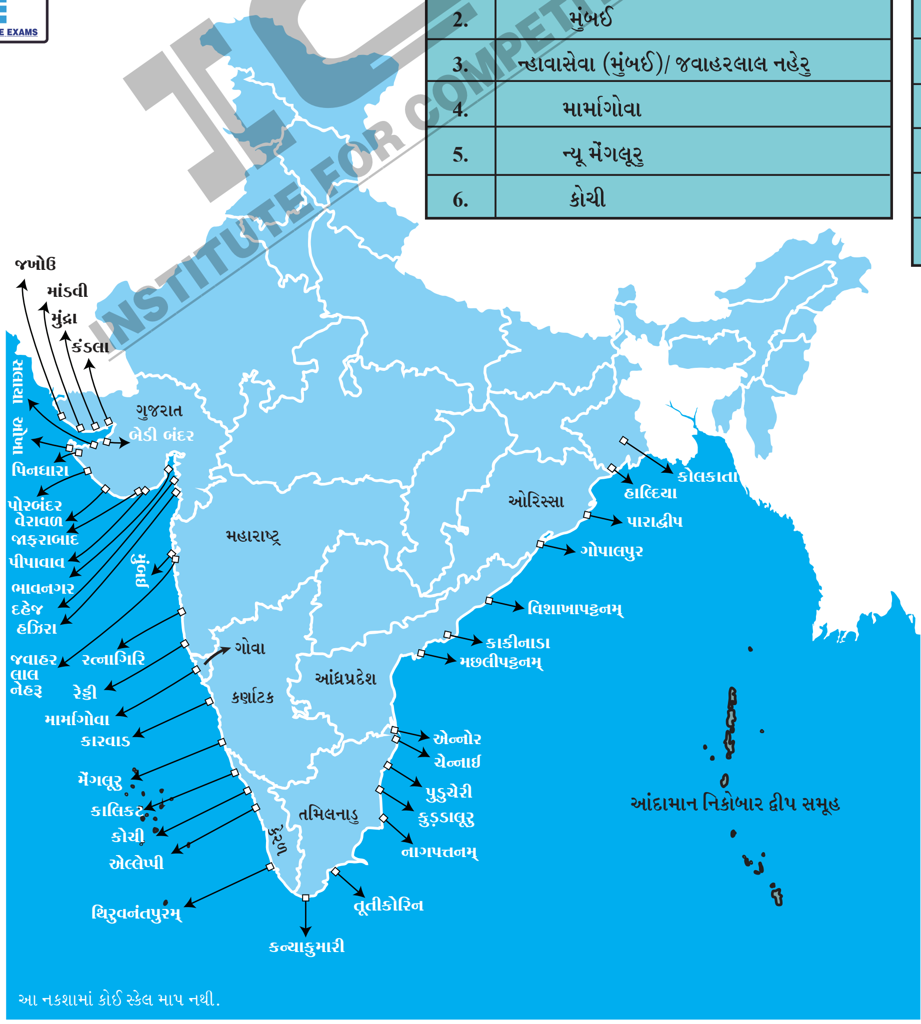

પરીક્ષાલક્ષી સંભવિત પ્રશ્નો

1. તાજેતરમાં લુઈસ મોન્ટેનેગ્રો કયા દેશના વડાપ્રધાન બન્યા છે ?

(A) અંગોલા (B) ઝામ્બિયા (C) પોર્ટુગલ (D) બ્રાઝિલ **(C)**

2. તાજેતરમાં 'India TB Report 2024' બહાર પાડવામાં આવ્યો હતો, આ રિપોર્ટ સંદર્ભે નીચેના પૈકી કયા વિધાન સાચા છે ?

1. આરોગ્ય અને પરિવાર કલ્યાણ મંત્રાલય દ્વારા આ રિપોર્ટ બહાર પાડવામાં આવ્યો હતો.
2. આ રિપોર્ટ અનુસાર 2023માં નોંધાયેલા 25.5 લાખ કેસોમાંથી લગભગ 33% અથવા 8.4 લાખ કેસ ખાનગી ક્ષેત્રમાંથી આવ્યા હતા.
3. આ રિપોર્ટ અનુસાર ભારતનો ટીબી મૃત્યુ દર 2021માં 9.94 લાખથી ઘટીને 2022માં 3.31 લાખ થઈ ગયો હતો.

યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.

(A) માત્ર 1 (B) માત્ર 2 અને 3

(C) માત્ર 1 અને 2 (D) 1, 2 અને 3 **(D)**

ICE ® INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

3. તાજેતરમાં ભારતનું કયું બંદર 2023-24માં ભારતના ટોચના કાર્ગો હેન્ડલિંગ પોર્ટ તરીકે ઉભરી આવ્યું છે ?

(A) કરાઈકલ બંદર (B) પારાદીપ બંદર (C) કંડલા બંદર (D) કોચી બંદર **(B)**

4. તાજેતરમાં સમાચારમાં રહેલ પારાદીપ બંદર કયા રાજ્યમાં આવેલું છે ?

(A) ઓડિશા (B) કેરળ (C) તમિલનાડુ (D) પ.બંગાળ **(A)**

પરમવીર ચક્ર ગાર્ડન

તમિલનાડુના ગવર્નર શ્રી આર.એન.રવિએ તાંબરમમાં કાંચી મહાસ્વામી વિદ્યા મંદિર ખાતે પરમવીર ચક્ર ગાર્ડન અને એક્ઝમ પ્રદર્શનનું ઉદ્‌ઘાટન કર્યુ હતું.

- આ ગાર્ડન ભારતના 21 પરમવીર ચક્ર સન્માનિતોના ઈતિહાસ અને સ્મારકો દર્શાવે છે, જે હિંમત માટે દેશનું સર્વોચ્ચ લશ્કરી શણગાર છે.
- આ અનાવરણ પ્રસંગે સબ મેજર અને કેપ્ટન યોગેન્દ્રસિંહ યાદવ, પીવીસી સબમેજર સંજય કુમાર, પીવીસી સ્વર્ગસ્થ મેજર આર. પરમેશ્વરન સહિતના કર્મચારીઓ ઉપસ્થિત રહ્યા હતા.

વિશ્વનું સૌથી શક્તિશાળી લેસર રોમાનિયામાં વિકસિત થયું

રોમાનિયાના એક સંશોધન કેન્દ્રએ નોબેલ ભૌતિકશાસ્ત્ર પુરસ્કાર વિજેતા ગેરાર્ડ મોરો અને ડોના સ્ટ્રિકલેન્ડની ગ્રાઉન્ડબ્રેકિંગ શોધના આધારે વિશ્વનું સૌથી શક્તિશાળી લેસર જાહેર કર્યું છે.

- ફ્રેન્ચ કંપની થેલ્સ દ્વારા સંચાલિત લેસર, હેલ્થકેરથી લઈને અવકાશ સંશોધન સુધીના તમામ ક્ષેત્રો ક્રાંતિકારી પ્રગતિ દર્શાવે છે.
- લેસર રોમાનિયાની રાજધાની બુકારેસ્ટ નજીકના એક સંશોધન કેન્દ્રમાં રાખવામાં આવ્યું છે.
- રોમાનિયન ફેસિલિટીમાં ઉપયોગમાં લેવાતી લેસર ટેક્નોલોજી, ચિપ્ડ પલ્સ એમ્પ્લીફિકેશન (CPA) ટેક્નિક તરીકે ઓળખાય છે.
- તે ફ્રાન્સના ગેરાર્ડ મૌરો અને કેનેડાના ડોના સ્ટ્રિકલેન્ડની શોધ પર આધારિત છે.
- અદ્યતન ચોકસાઈવાળા સાધનો માટે લેસરોની શક્તિનો ઉપયોગ કરવા માટે તેમના ગ્રાઉન્ડબ્રેકિંગ કાર્ય માટે 2018માં ભૌતિકશાસ્ત્રમાં નોબેલ પુરસ્કાર એનાયત કરવામાં આવ્યો હતો.

ગગન શક્તિ 2024

ભારતીય વાયુસેના (IAF) તેની ક્ષમતાઓ અને ઉચ્ચ–તીવ્રતાની કામગીરી માટે સજ્જતા ચકાસવા માટે 'ગગન શક્તિ-2024' નામની 10 દિવસીય કવાયત શરૂ કરી છે.

- તેમાં દેશભરના તમામ એરફોર્સ સ્ટેશન સામેલ છે.

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

- 1 એપ્રિલ, 2024ના રોજ પોખરણની ફિલ્ડ ફાયરિંગ રેન્જમાં આ કવાયત શરૂ થઈ છે.
- આ કવાયતમાં આશરે 10,000 એરમેન ભાગ લેશે, જેમાં પશ્ચિમી અને ઉત્તરીય મોરચે ફેલાયેલા દાવપેચ છે.
- ભારતીય વાયુ સેના 1 થી 10 એપ્રિલ, 2024 દરમિયાન 'એક વાસ્તવિક વાતાવરણમાં' કવાયત દરમિયાન તેની શક્તિ અને ક્ષમતાઓનું પ્રદર્શન કરશે.
- નોંધનીય છે કે ગગનશક્તિ છેલ્લે વર્ષ 2018માં યોજવામાં આવી હતી.

ICE® INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

પરીક્ષાલક્ષી સંભવિત પ્રશ્નો

1. તાજેતરમાં કયા રાજ્યમાં પરમવીર ચક્ર ગાર્ડનનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું ?

(A) તમિલનાડુ (B) ઓડિશા (C) સિક્કિમ (D) અરૂણાચલ પ્રદેશ **(A)**

2. વિશ્વનું સૌથી શક્તિશાળી લેસર (Laser) કયા દેશમાં તાજેતરમાં વિકસિત થયું છે ?

(A) જાપાન (B) ઓસ્ટ્રેલિયા (C) જર્મની (D) રોમાનિયા **(D)**

3. તાજેતરમાં કયા સ્થળે 'ગગન શક્તિ 2024' કવાયત ભારતીય વાયુસેના દ્વારા હાથ ધરવામાં આવી હતી ?

(A) લખનૌ (B) પોખરણ (C) ગુરુગ્રામ (D) વિશાખાપટ્ટનમ **(B)**

દિવસ મહિમા : 5 એપ્રિલ, રાષ્ટ્રીય સમુદ્રી (દરિયાઈ) દિવસ (National Maritime Day)

ભારતમાં દર વર્ષે 5 એપ્રિલના રોજ 'રાષ્ટ્રીય દરિયાઈ દિવસ' તરીકે ઉજવણી કરવામાં આવે છે.

- ભારતમાં દરિયાઈ દિવસની ઉજવણીનો મુખ્ય ઉદ્દેશ ભારતીય શિપિંગ ઉદ્યોગની પ્રવૃત્તિઓ અને દેશના અર્થતંત્રમાં તેની ભૂમિકા વિશે લોકોને જાગૃત કરવાનો છે.
- નોંધનીય છે કે 5 એપ્રિલ, 1919ના રોજ સિંધિયા સ્ટીમ નેવિગેશન કંપની લિ.નું પ્રથમ વરાળ જહાજ 'એસ.એસ. લોયલ્ટી' (SS Loyalty) મુંબઈથી લંડન સુધીના પ્રથમ દરિયાઈ પ્રવાસ માટે આંતરરાષ્ટ્રીય જળ ક્ષેત્રમાં ઉતર્યુ હતું.
- આથી, આ દિવસની યાદમાં 1964થી 'રાષ્ટ્રીય સમુદ્રી દિવસ'ની ઉજવણી કરવામાં આવે છે.
- વર્ષ 2024ના રાષ્ટ્રીય સમુદ્રી દિવસની થીમ 'Navigating the Future : Safety First' છે.

'અગ્નિ પ્રાઈમ' બેલેસ્ટિક મિસાઈલનું પરીક્ષણ કરવામાં આવ્યું

તાજેતરમાં DRDOએ સ્વદેશી રીતે વિકસિત નવી પેઢીની પરમાણુ સક્ષમ બેલિસ્ટિક મિસાઈલ 'અગ્નિ પ્રાઈમ'નું સફળતાપૂર્વક પરીક્ષણ કર્યુ હતું.

- ઓડિશાના બાલાસોર ખાતે આવેલા ડો. અબ્દુલ કલામ આઈસલેન્ડ (જૂનું નામ : વ્હીલર આઈસલેન્ડ) પરથી આ પરીક્ષણ કરવામાં આવ્યું હતું.
- અગ્નિ પ્રાઈમ મિસાઈલનું આ પાંચમું પરીક્ષણ છે.
- પ્રથમ પરીક્ષણ જૂન 2021, બીજુ ડિસેમ્બર 2021, ત્રીજુ ઓક્ટોબર 2022 અને ચોથું જૂન 2023માં કરવામાં આવ્યું હતું.
- અગ્નિ પ્રાઈમ મિસાઈલના સફળ પરીક્ષણથી દેશની વ્યૂહાત્મક શસ્ત્ર પ્રણાલી મજબૂત થઈ છે.

INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

અગ્નિ પ્રાઈમ મિસાઈલ વિશે

અગ્નિ પ્રાઈમ મિસાઈલને ટૂંકમાં 'Agni-P' તરીકે ઓળખવામાં આવે છે.

- અગ્નિ પ્રાઈમ બે તબક્કાની 'Canisterized' (કેનિસ્ટર બેઝ્ડ સિસ્ટમ) મિસાઈલ છે.
- તે ઈન્ટિગ્રેટેડ ગાઈડેડ મિસાઈલ ડેવલપમેન્ટ પ્રોગ્રામ (IGMDP) હેઠળ વિકસિત મિસાઈલોની અગ્નિશ્રેણીનું નવીનતમ અને છઠ્ઠુ સંસ્કરણ છે.
- અગ્નિ પ્રાઈમ મિસાઈલની રેન્જ 1000 થી 2000 કિ.મી.ની છે.
- આ મિસાઈલ 1000 થી 2000 કિ.મી.ની રેન્જમાં વિવિધ સ્વતંત્ર રીતે લક્ષિત વિવિધ પુનઃપ્રવેશ વાહનો સાથે વિવિધ સ્થળોએ વિવિધ યુદ્ધ–શસ્ત્રો પહોંચાડવા સક્ષમ છે.
- 1.2 મીટર વ્યાસ અને 10.5 મીટર લંબાઈની મિસાઈલ 1.5 ટન સુધીના યુદ્ધ–શસ્ત્રોને લઈ જઈ શકે છે.
- આ મિસાઈલ યુઝર સાથે સંકળાયેલા કેટલાક લોન્ચિંગ પછી સશસ્ત્ર દળોમાં સામેલ કરવામાં આવશે.
- તેમાં ડ્યુઅલ નેવિગેશન અને ગાઈડન્સ સિસ્ટમ છે.
- અગ્નિ પ્રાઈમ મિસાઈલ ભવિષ્યમાં ભારતની વિશ્વસનીય પ્રતિરોધકતાને વધુ મજબૂત કરશે.

નોંધ : (1) 'કેનિસ્ટર બેઝ્ડ લોન્ચ સિસ્ટમ' પરિવહન માટેના કન્ટેનર તરીકે કાર્ય કરે છે.

(2) કેનિસ્ટર બેઝ્ડ સિસ્ટમ મિસાઈલને લોન્ચ કરવા માટે આવશ્યક સમયને ઘટાડે છે અને તેના સંગ્રહ અને ગતિશિલતામાં સુધારો કરે છે.

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

અન્ય અગ્નિ મિસાઈલની પ્રહાર ક્ષમતા

ક્રમ	મિસાઈલ	પ્રહાર ક્ષમતા
1	અગ્નિ-I	700થી 800 કિ.મી.
2	અગ્નિ-II	2000 કિ.મી.
3	અગ્નિ-III	2500 કિ.મી.
4	અગ્નિ-IV	3500 કિ.મી.
5	અગ્નિ-V	5000 કિ.મી.

ઈન્ટિગ્રેટેડ ગાઈડેડ મિસાઈલ ડેવલપમેન્ટ પ્રોગ્રામ

ઈન્ટિગ્રેટેડ ગાઈડેડ મિસાઈલ ડેવલપમેન્ટ પ્રોગ્રામ (IGMDP)ની સ્થાપનાનો વિચાર પ્રખ્યાત વૈજ્ઞાનિક ડો.એ.પી.જે.અબ્દુલ કલામે આપ્યો હતો.

- તેનો ઉદ્દેશ મિસાઈલ ટેકનોલોજી ક્ષેત્રમાં આત્મનિર્ભરતા પ્રાપ્ત કરવાનો હતો.
- તેને વર્ષ 1983માં ભારત સરકાર દ્વારા મંજૂર કરવામાં આવ્યું હતું અને માર્ચ 2012માં પૂર્ણ થયું હતું.
- આ પ્રોગ્રામ હેઠળ વિકસિત 5 મિસાઈલો છે. જે નીચે કોષ્ટકમાં આપવામાં આવી છે :

ક્રમ	મિસાઈલ	વિશેષતા
1	પૃથ્વી	સપાટીથી સપાટી પર પ્રહાર કરનાર ટૂંકા અંતરની બેલિસ્ટિક મિસાઈલ છે.
2	અગ્નિ	તે સપાટીથી સપાટી પર પ્રહાર કરવા સક્ષમ મધ્યમ રેન્જની બેલિસ્ટિક મિસાઈલ છે. (એટલે કે અગ્નિ 1, 2, 3, 4, 5)
3	ત્રિશુલ	સપાટીથી હવામાં પ્રહાર કરતી ટૂંકા અંતરની મિસાઈલ છે.
4	નાગ	તે ત્રીજી પેઢીની એન્ટિ ટેન્ક મિસાઈલ છે.
5	આકાશ	તે સપાટીથી આકાશમાં પ્રહાર કરનાર મધ્યમ રેન્જવાળી મિસાઈલ છે.

- **IGMDP પ્રોગ્રામ હેઠળની મિસાઈલ એટલે કે ઉપરોક્ત કોષ્ટકમાં આપેલ મિસાઈલને યાદ રાખવાનું સુત્ર : P-A-T-N-A**

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

KSTAR : દક્ષિણ કોરિયાનું ફ્યુઝન રિએક્ટર

દક્ષિણ કોરિયાના KSTAR ફ્યુઝન રિએક્ટર જેને કોરિયન કૃત્રિમ સૂર્ય તરીકે પણ ઓળખવામાં આવે છે.

- તે કોરિયા ઈન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ફ્યુઝન એનર્જી ખાતે કાર્યરત છે.
- તેણે 48 સેકન્ડ માટે 100 મિલિયન ડિગ્રી સેલ્સિયસ પર પ્લાઝમા ટકાવી રાખીને એક નવો વિક્રમ સ્થાપીને સફળતા હાંસલ કરી છે.
- તે સૂર્યના કોર કરતા સાત ગણુ વધુ ગરમ છે.
- તેનો ઉદ્દેશ્ય સ્વચ્છ, અમર્યાદિત ઊર્જાને અનલોક કરવા માટે ફ્યુઝન પ્રતિક્રિયા શક્તિ આપતા તારાઓની નકલ કરવાનો છે.
- આ પ્રયોગમાં કાર્બન ઉત્સર્જન વિના જંગી ઊર્જા છોડવા માટે અણુઓને ફ્યુઝ કરવાનો સમાવેશ થાય છે, જે આબોહવા પરિવર્તનને સંબોધવા માટે નિર્ણાયક છે.
- તેમનો ધ્યેય 2026 સુધીમાં ઓછામાં ઓછા 300 સેકન્ડ માટે આ તાપમાનને ટકાવી રાખવાનો છે, જે ફ્યુઝન કામગીરીને વધારવા માટે મહત્ત્વપૂર્ણ છે.

પરીક્ષાલક્ષી સંભવિત પ્રશ્નો

1. 'રાષ્ટ્રીય સમુદ્રી દિવસ' (National Maritime Day) તરીકે કયો દિવસ ઉજવાય છે ?

(A) 3 એપ્રિલ (B) 4 એપ્રિલ (C) 5 એપ્રિલ (D) 6 એપ્રિલ **(C)**

2. તાજેતરમાં DRDOએ 'અગ્નિ પ્રાઈમ' (Agni-P) બેલિસ્ટિક મિસાઈલનું સફળ પરીક્ષણ કર્યુ હતું તેના સંદર્ભે નીચેના પૈકી કયા વિધાન સાચા છે ?

1. અગ્નિ પ્રાઈમ એ 'ઈન્ટિગ્રેટેડ ગાઈડેડ મિસાઈલ ડેવલપમેન્ટ પ્રોગ્રામ' (IGMDP) હેઠળ અગ્નિ વર્ગની નવી પેઢીનું અપગ્રેડ કરેલું સંસ્કરણ છે.
2. અગ્નિ પ્રાઈમ એ ડ્યુઅલ નેવિગેશન અને ગાઈડન્સ સિસ્ટમ સાથે બે તબક્કાની સોલિડ પ્રોપેલન્ટ મિસાઈલ છે.
3. અગ્નિ પ્રાઈમ મિસાઈલની રેન્જ 1000 થી 2000 કિ.મી.ની છે.

યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો

(A) ફક્ત 1 અને 3 (B) ફક્ત 2 અને 3

(C) ફક્ત 1 અને 2 (D) 1, 2 અને 3 **(D)**

3. નીચેના નિવેદનો પર વિચાર કરી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો ?

1. પૃથ્વી : સપાટી થી સપાટી પ્રહાર કરનાર ટૂંકા અંતરની બેલિસ્ટિક મિસાઈલ છે.
2. અગ્નિ : તે સપાટી થી સપાટી પર પ્રહાર કરવા સક્ષમ મધ્યમ રેન્જની બેલિસ્ટિક મિસાઈલ છે.
3. ત્રિશુલ : સપાટી થી હવામાં પ્રહાર કરતી ટૂંકા અંતરની મિસાઈલ છે.
4. નાગ : તે સપાટી થી આકાશમાં પ્રહાર કરનાર મધ્યમ રેન્જની મિસાઈલ છે.

યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો

(A) ફક્ત 1, 2 અને 3 (B) ફક્ત 2, 3 અને 4

(C) ફક્ત 1 અને 2 (D) 1, 2, 3 અને 4 **(A)**

4. તાજેતરમાં સમાચારમાં જોવા મળેલ 'KSTAR' શું છે ?

(A) એન્ટી ડ્રોન સિસ્ટમ (B) દક્ષિણ કોરિયાનું ફ્યુઝન રિએક્ટર

(C) દક્ષિણ કોરિયન નૌકા જહાજ (D) ચીનનું સૌથી મોટું ક્રૂ જહાજ **(B)**

INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

દિવસ મહિમા : 06 એપ્રિલ, વિકાસ અને શાંતિ માટે આંતરરાષ્ટ્રીય રમતગમત દિવસ (International Day of Sport for Development and Peace)

Hockey India Awards 2023

અગાઉના કેલેન્ડર વર્ષના ઉત્કૃષ્ટ ભારતીય હોકી ખેલાડીઓનું સન્માન કરવા માટે 31 માર્ચ, 2024ના રોજ નવી દિલ્હીમાં હોકી ઈન્ડિયા એવોર્ડ્સ 2023નું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું.

મેન્સ પ્લેયર ઓફ ધ યર

ભારતીય મેન્સ ટીમના વાઈસ–કેપ્ટન શ્રી હાર્દિક સિંહને પ્લેયર ઓફ ધ યર તરીકે પસંદ કરવામાં આવ્યા હતા.

- તેઓ ટોક્યો 2023 ઓલિમ્પિકમાં બ્રોન્ઝ મેડલ વિજેતા ટીમ અને એશિયન ગેમ્સ 2023માં ગોલ્ડ મેડલ વિજેતા ટીમના ભાગ હતા.

વિમેન્સ પ્લેયર ઓફ ધ યર

ઓલિમ્પિયન સલીમા ટેટેને ગયા વર્ષે હેંગઝોઉમાં એશિયન ગેમ્સમાં બ્રોન્ઝ મેડલ જીતનાર ભારતીય મહિલા ટીમમાં તેની ભૂમિકા માટે પ્લેયર ઓફ ધ યરનો એવોર્ડ આપવામાં આવ્યો હતો.

હોકી ઈન્ડિયા લાઈફટાઈમ અચિવમેન્ટ એવોર્ડ

મ્યુનિક 1972 ઓલિમ્પિક બ્રોન્ઝ મેડલ વિજેતા અશોક કુમારને રમતમાં તેમના યોગદાન બદલ તેમના પિતા ધ્યાનચંદના નામ પરથી હોકી ઈન્ડિયા લાઈફટાઈમ અચિવમેન્ટ એવોર્ડથી સન્માનિત કરવામાં આવ્યા હતા.

ગોલકીપર ઓફ ધ યર

શ્રી પી. આર. શ્રીજેસને વર્ષના શ્રેષ્ઠ ગોલકીપર માટે પ્રતિષ્ઠિત 'હોકી ઈન્ડિયા બલજીત સિંહ એવોર્ડ'થી સન્માનિત કરવામાં આવ્યા હતા.

ડિફેન્ડર ઓફ ધ યર

હરમનપ્રીત સિંઘે હોકી ઈન્ડિયા 'પરગટ સિંહ ડિફેન્ડર ઓફ ધ યર એવોર્ડ' જીત્યો છે.

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

મિડફિલ્ડર ઓફ ધ યર

હાર્દિક સિંહે મિડફિલ્ડર ઓફ ધ યર માટે હોકી ઈન્ડિયાનો 'અજિતપાલ સિંહ એવોર્ડ' જીત્યો હતો.

ફોરવર્ડ ઓફ ધ યર

અભિષેકને ફોરવર્ડ ઓફ ધ યર માટે 'હોકી ઈન્ડિયા ધનરાજ પિલે એવોર્ડ' એનાયત કરવામાં આવ્યો છે.

RBI : સતત સાતમીવાર રેપો રેટ 6.5% પર યથાવત

તાજેતરમાં RBI મોનેટરી પોલિસી કમિટી (MPC) 3 થી 5 એપ્રિલ, 2024 દરમિયાન યોજાઈ હતી.

- ભારતીય રિઝર્વ બેંક દ્વારા સતત સાતમી વખત રેપોરેટ 6.5 ટકાના દરે યથાવત રાખવામાં આવ્યો છે.

RBI બેંકના વર્તમાન દરો

ક્રમ	ઈન્ડિકેટર્સ	વ્યાજદર (ટકામાં)
1	રેપો રેટ	6.50%
2	SDF	6.25%
3	MSF	6.75%
4	બેંક રેટ	6.75%
5	CRR	4.50%
6	SLR	18.00%

નોંધ : (1) રિઝર્વ બેંક જે દરે અન્ય બેંકોને ધિરાણ કરે છે તે દરને રેપો રેટ કહે છે.

(2) જ્યારે રિઝર્વ બેંક અન્ય બેંકો પાસેથી જે દરે ધિરાણ લે છે તે દરને રિવર્સ રેપો રેટ કહેવામાં આવે છે.

(3) CRRનું પૂરું નામ 'Cash Reserve Ratio' છે.

(4) SLRનું પૂરું નામ 'Statutory Liquidity Ratio' છે.

(5) MSFનું પૂરું નામ 'Marginal Standing Facility' છે.

નાણાકીય નીતિ સમિતિ(MPC) શું છે ?

RBI એક્ટ, 1934ના સુધારેલા (2016માં) કલમ 45ZB હેઠળ કેન્દ્ર સરકારને છ સભ્યોની મોનેટરી પોલિસી કમિટી (MPC)ની રચના કરવાની સત્તા આપવામાં આવી છે.

- મોનેટરી પોલિસી કમિટી ફુગાવાના લક્ષ્યને હાંસલ કરવા માટે જરૂરી નીતિગત વ્યાજદર (રેપો રેટ) નક્કી કરે છે.

MPCની રચના

કલમ 45ZBમાં જણાવ્યા મુજબ MPCમાં 6 સભ્યો હશે :

(a) RBI ગવર્નર તેના હોદ્દેદાર અધ્યક્ષ તરીકે,

(b) નાણાકીય નીતિના પ્રભારી ડેપ્યુટી ગવર્નર,

(c) સેન્ટ્રલ બોર્ડ દ્વારા નોમિનેટ કરવામાં આવનાર બેંકના અધિકારી

(d) કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા ત્રણ વ્યક્તિની નિમણૂક કરવામાં આવશે.

નોંધ : નિમણૂકની આ શ્રેણી 'ક્ષમતા, પ્રામાણિકતા અને સ્થાયી, અર્થશાસ્ત્ર અથવા બેંકિંગ અથવા નાણાકીય અથવા નાણાકીય નીતિના ક્ષેત્રમાં જ્ઞાન અને અનુભવ ધરાવતા વ્યક્તિઓ'માંથી હોવી જોઈએ.

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

નાણાકીય નીતિના ઘટકો

નાણાકીય નીતિના અમલીકરણ માટે ઘણા પ્રત્યક્ષ અને પરોક્ષ સાધનો અથવા ઘટકોનો ઉપયોગ થાય છે જે નીચે મુજબ છે :

(1) રેપો રેટ, (2) સ્ટેન્ડિંગ ડિપોઝિટ ફેસિલિટી (SDF) દર, (3) માર્જિનલ સ્ટેન્ડિંગ ફેસિલિટી (MSF) દર

(4) લિક્વિડિટી એડજસ્ટમેન્ટ ફેસિલિટી (LAF), (5)કોરિડોર, (6) રિવર્સ રેપો રેટ, (7) બેંક રેટ

(8) રિઝર્વ રેશિયો (CRR), (9) સ્ટેચ્યુટરી લિક્વિડિટી રેશિયો (SLR), (10) ઓપન માર્કેટ ઓપરેશન્સ

પરીક્ષાલક્ષી સંભવિત પ્રશ્નો

1. યુનાઈટેડ નેશન્સ દ્વારા 'વિકાસ અને શાંતિ માટે આંતરરાષ્ટ્રીય દિવસ' તરીકે કયો દિવસ ઉજવાય છે ?

(A) 4 એપ્રિલ (B) 5 એપ્રિલ (C) 6 એપ્રિલ (D) 7 એપ્રિલ

(C)

2. તાજેતરમાં 'Hockey India Awards 2023' પ્રદાન કરવામાં આવ્યા હતા, જેમાં 'મેન્સ પ્લેયર ઓફ ધ યર'નો એવોર્ડ કોને એનાયત થયો છે ?

(A) શ્રી હાર્દિક સિંહ (B) શ્રી દિલપ્રીત સિંહ

(C) શ્રી હરમનપ્રિત સિંઘ (D) શ્રી બલજીત સિંઘ

(A)

3. તાજેતરમાં RBIએ (એપ્રિલ, 2024માં) તેની નાણાકીય નીતિ સમિતિ (MPC)ની બેઠક યોજી હતી. જેમાં દરો યથાવત રાખ્યા હતા. આ અંતર્ગત રેપો રેટ.............પર યથાવત છે.

(A) 4.50% (B) 5.50% (C) 6.50% (D) 8.0%

(C)

4. ભારતીય અર્થતંત્રના સંદર્ભમાં નીચેનાનો વિચાર કરો :

1. બેંક દર
2. ઓપન માર્કેટ ઓપરેશન્સ
3. જાહેર દેવુ
4. જાહેર આવક

ઉપરોક્તમાંથી કયું મોનેટરી પોલિસીનો ઘટક/ઘટકો છે ?

(A) માત્ર 1 (B) માત્ર 2, 3 અને 4

(C) માત્ર 1 અને 2 (D) 1, 2, 3 અને 4

(C)

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

NEWS IN SHORTS

ગુજરાત

➤ **રાજ્ય શિક્ષણ મંત્રી પ્રફૂલ પાનશેરિયાના હસ્તે શિક્ષા રિફોર્મનું લોન્ચિંગ**

ગુજરાતના રાજ્ય શિક્ષણ મંત્રી શ્રી પ્રફૂલ પાનશેરિયાએ સુરતમાં ઓનલાઈન લર્નિંગ પ્લેટફોર્મ શિક્ષા રિફોર્મ લોન્ચ કર્યુ હતું. નોંધનીય છે કે ગુજરાત સરકારે માઈક્રોસોફ્ટ અને ફિનિશ યુનિવર્સિટીના સહયોગથી ઓનલાઈન લર્નિંગ પ્લેટફોર્મ તરીકે આ 'શિક્ષા રિફોર્મ' (શિક્ષા સુધારણા) શરૂ કર્યુ છે. જેનો ઉદ્દેશ્ય અમર્યાદિત એક્સેસ ધરાવતા વિદ્યાર્થીઓને ઉચ્ચ–ગુણવત્તાવાળા અભ્યાસક્રમો પહોંચાડવાનો છે. શ્રી પ્રફૂલ પાનશેરિયાએ જણાવ્યું હતું કે શિક્ષણમાં ટેક્નોલોજીને અપનાવવાના મહત્ત્વ પર ભાર મૂક્યો હતો અને જણાવ્યું હતું કે 'વિશ્વ ટેક્નોલોજી તરફ ઝડપથી આગળ વધી રહ્યું છે અને ડિજિટલ કૌશલ્યો વધારવા માટે તે મહત્ત્વપૂર્ણ છે.

ભારત

➤ **કલ્લકાડલ (Kallakkadal)**

તાજેતરમાં કલ્લકાડલ નામના ઊંચા દરિયાઈ મોજાને કારણે કેરળના ઘણા દરિયાકાંઠાના વિસ્તારોમાં સેંકડો ઘરોમાં પાણી ભરાઈ ગયા છે. લક્ષદ્વીપ અને તમિલનાડુના દરિયાકિનારા એવા અન્ય વિસ્તારો છે જે ઘણીવાર કલ્લકાડલથી પ્રભાવિત થાય છે. કલ્લકાડલ ભારતના દક્ષિણ–પશ્ચિમ કિનારે ચોમાસા પૂર્વે (એપ્રિલ–મે) અને ક્યારેક ચોમાસા પછીના મોજાને કારણે દરિયાકાંઠાના પૂરનો ઉલ્લેખ કરે છે. સ્થાનિક માછીમારો દ્વારા ઉપયોગમાં લેવાતો શબ્દ કલ્લકાડલ બે મલયાલમ શબ્દો કલ્લાન અને કડલ પરથી ઉત્તરી આવ્યો છે. કલ્લાનનો અર્થ થાય છે 'ચોર' તથા કદલનો અર્થ થાય છે 'સમુદ્ર' એટલે કે સમુદ્રનો ચોર. તે મજબૂત સમુદ્રી મોજાઓથી બનેલું છે, જે વાવાઝોડા અથવા લાંબા સમય સુધી તીવ્ર તોફાની પવનો (સામાન્ય રીતે હિંદ મહાસાગરના દક્ષિણ ભાગમાં) દ્વારા ઉત્પન્ન થાય છે.

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

➤ **T + O સેટલમેન્ટ ચક્ર**

તાજેતરમાં બોમ્બે સ્ટોક એક્સચેન્જ (BSE) અને નેશનલ સ્ટોક એક્સચેન્જ (NSE)એ વૈકલ્પિક ધોરણે ઈક્વિટી સેગમેન્ટમાં સેટલમેન્ટ સાઈકલના T + O બીટા વર્ઝનમાં ટ્રેડિંગ શરૂ કર્યું છે. સિક્યોરિટીઝ એન્ડ એક્સચેન્જ બોર્ડ ઓફ ઈન્ડિયા (SEBI)એ ટૂંકા ગાળાના સેટલમેન્ટ સાયકલની શરૂઆત માટે ઓપરેશનલ માર્ગદર્શિકા જારી કર્યા પછી આ આવ્યું છે. ડિસેમ્બર, 2023માં સેબીએ T + 1 સેટલમેન્ટ ચક્ર ઉપરાંત વૈકલ્પિક ધોરણે T + O (તે જ દિવસે) પર ભંડોળ અને સિક્યોરિટીઝના ક્લિયરિંગ અને સેટલમેન્ટ માટેની સુવિધા રજૂ કરવાનો પ્રસ્તાવ મૂક્યો હતો. T + O ટ્રેડિંગ ચક્ર હેઠળ, T + O માર્કેટ બંધ થયા પછી તે જ દિવસે સોદા પતાવટ કરવામાં આવશે. તે વિશ્વની સૌથી ઝડપી સ્ટોક સેટલમેન્ટ સિસ્ટમ છે તેની તુલનામાં વર્તમાન T + 1 સિસ્ટમમાં ટ્રેડ એક્ઝિક્યુશનની તારીખ અને સેટલમેન્ટની તારીખ વચ્ચે એક કાર્યકારી દિવસનો વિલંબ સામેલ છે. ટૂંકા સેટલમેન્ટ ચક્ર રોકાણકારો માટે ખર્ચ અને સમયની કાર્યક્ષમતા, ફીમાં પારદર્શિતા તેમજ ક્લિયરિંગ કોર્પોરેશનોમાં જોખમ વ્યવસ્થાપન અને એકંદર સિક્યોરિટીઝ માર્કેટ ઈકોસિસ્ટમને મજબૂત બનાવશે. T + O ટ્રેડિંગ ચક્ર વેચાણકર્તાઓને સિક્યોરિટીઝ સામે ફંડની ઝડપી ચૂકવણીના સંદર્ભમાં અને ખરીદદારોને ભંડોળ સામે સિક્યોરિટીઝની ઝડપી ચૂકવણીના સંદર્ભમાં અને ખરીદદારોને ભંડોળ સામે સિક્યોરિટીઝની ઝડપી ચૂકવણીના સંદર્ભમાં વધુ સુગમતા પ્રદાન કરે તેવી અપેક્ષા છે.

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

➤ **cVIGIL : ચૂંટણી મોનીટરીંગ**

ભારતીય ચૂંટણી પંચની cVIGIL એપ નાગરિકો માટે ચૂંટણી સંહિતાના ઉલ્લંઘનની જાણ કરવા માટે એક અસરકારક સાધન બની ગયું છે, ખાસ કરીને ચાલુ સામાન્ય ચૂંટણી 2024 દરમિયાન. cVIGIL ચૂંટણીવાળા રાજ્યમાં કોઈપણ વ્યક્તિને આદર્શ આચાર સંહિતા (MCC)ના ઉલ્લંઘન અંગે ફરિયાદ નોંધાવવાની મંજૂરી આપે છે જે ચૂંટણીની જાહેરાતની તારીખથી અમલમાં આવે છે અને ચૂંટણી પછીના દિવસ સુધી ચાલુ રહે છે. વપરાશકર્તાઓ તેમની અંગત વિગતોની અનામીની ખાતરી કરીને અનામી રીતે ફરિયાદો નોંધાવી શકે છે. સામાન્ય ચૂંટણી 2024ની જાહેરાત બાદ 79,000થી વધુ ફરિયાદો મળી છે. એપ દ્વારા 99 ટકાથી વધુ ફરિયાદોનું નિરાકરણ કરવામાં આવ્યું છે.

➤ **PSLV ઓર્બિટલ એક્સપેરિમેન્ટલ મોડ્યુલ-3 (POEM-3)નું પરીક્ષણ કરવામાં આવ્યું**

ઈન્ડિયન સ્પેસ રિસર્ચ ઓર્ગેનાઈઝેશન (ISRO)એ પૃથ્વીના વાતાવરણમાં PSLV ઓર્બિટલ એક્સપેરિમેન્ટલ મોડ્યુલ-3 (POEM-3)ને સફળતાપૂર્વક પુનઃપ્રવેશ કરીને વધુ એક સીમાચિન્હ હાંસલ કર્યુ છે, આ દરમિયાન કોઈપણ કાટમાળ છોડ્યો ન હતો. PSLV-C58/XPoSat મિશન 1 જાન્યુઆરી, 2024ના રોજ લોન્ચ થયું હતું, તેણે જવાબદાર અવકાશ કામગીરી અને કાટમાળ શમન માટે ISROની પ્રતિબદ્ધતા દર્શાવી હતી. નવી વિકસિત સ્વદેશી પ્રણાલીઓ પર ટેક્નોલોજી પ્રદર્શનો અને વૈજ્ઞાનિક પ્રયોગો કરવા માટે POEM-3 નવ જુદા જુદા પ્રાયોગિક પેલોડ્સથી સજ્જ હતું. તેમાંથી છ પેલોડ બિન-સરકારી સંસ્થાઓ દ્વારા IN-Space દ્વારા વિતરિત કરવામાં આવ્યા હતા. આ પેલોડ્સના મિશન ઉદ્દેશ્ય લોન્ચ થયાના એક મહિનાની અંદર સફળતાપૂર્વક પૂર્ણ થયા હતા. આ મિશનમાં PSLVના અંતિમ તબક્કાને POEM-3માં રૂપાંતરિત કરવું અને તેને 650 કિમીથી 350 કિમીની ઊંચાઈ સુધી ડિઓર્બિટ કરવું સામેલ હતું. આ ઝડપી પુનઃપ્રવેશ પ્રક્રિયાનો ઉદ્દેશ આકસ્મિક બ્રેક-અપ સાથે સંકળાયેલા જોખમોને ઘટાડવાનો છે.

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS ®

➤ **મુંબઈમાં પ્રથમ ટ્રાઈ-સર્વિસ કોમન ડિફેન્સ સ્ટેશન**

સશસ્ત્રો દળો મુંબઈને ભારતના પ્રથમ ટ્રાઈ-સર્વિસ કોમન ડિફેન્સ સ્ટેશનમાં ફેરવવા માટે એક મહત્ત્વપૂર્ણ પહેલ શરૂ કરવાની યોજના બનાવી રહ્યા છે, જે આર્મી, નેવી અને એર ફોર્સ વચ્ચે સિનર્જી હાંસલ કરવાની દિશામાં એક મહત્ત્વપૂર્ણ પગલું છે. આ વ્યૂહાત્મક પગલાનો હેતુ ત્રણેય સેવાઓની તમામ સુવિધાઓ અને સંશોધનોને એકીકૃત નેતૃત્વ માળખા હેઠળ લોજિસ્ટિક્સ, ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર, સમારકામ અને જાળવણી તથા પુરવઠા સહિત એકીકૃત કરવાનો છે. હાલમાં ત્રણેય સેવાઓની મુંબઈમાં અલગ-અલગ પાંખો છે, જે સ્વતંત્ર રીતે કાર્ય કરે છે.

➤ **ભારતનું માર્કેટ કેપિટલાઈઝેશન 2030 સુધીમાં 10 ટ્રિલિયન ડોલર સુધી પહોંચી જશે**

નાણાકીય જૂથ પેન્ટોમાથ ગ્રૂપના 'Recap 2024. Crystal Gaze 2025' નામના અહેવાલ મૂજબ ભારતનું શેરબજારનું મૂડીકરણ હાલમાં 4.5 ટ્રિલિયન ડોલર સાથે વિશ્વમાં પાંચમું સૌથી મોટું છે. અહેવાલમાં આગાહી કરવામાં આવી છે કે મજબૂત આર્થિક વૃદ્ધિ અને સરકારની સાનુકૂળ નીતિઓને કારણે 2030 સુધીમાં ભારતનું માર્કેટ કેપિટલાઈઝેશન 10 ટ્રિલિયન સુધી પહોંચવાની સંભાવના છે. આ સાથે 2027 સુધીમાં વિશ્વની ત્રીજી સૌથી મોટી અર્થવ્યવસ્થા બની જશે.

➤ **મીનેશ શાહ NCDFIના અધ્યક્ષ તરીકે ચૂંટાયા**

રાષ્ટ્રીય સ્તરની સર્વોચ્ચ સહકારી ડેરી, નેશનલ કોઓપરેટિવ ડેરી ફેડરેશન ઓફ ઈન્ડિયા લિમિટેડ (NCDFI)એ તેના નવા બોર્ડ ઓફ ડિરેક્ટર્સની પસંદગી કરી છે. યોજાયેલી ચૂંટણીમાં સંસ્થાના નવા અધ્યક્ષ તરીકે ડો.મીનેશ શાહની સર્વાનુમતે વરણી કરવામાં આવી હતી. ચૂંટણી પ્રક્રિયા આણંદ જિલ્લાના કલેક્ટર IAS પ્રવીણ ચૌધરી દ્વારા હાથ ધરવામાં આવી હતી, જેઓ રિટર્નિંગ ઓફિસર તરીકે ફરજ બજાવતા હતા. NCDFIએ રાષ્ટ્રીય સ્તરની સર્વોચ્ચ ડેરી સહકારી છે.

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE

વિશ્વ

➤ **આંતરરાષ્ટ્રીય પોષક અનાજ વર્ષનો સમાપન સમારોહ**

તાજેતરમાં ફૂડ એન્ડ એગ્રીકલ્ચર ઓર્ગેનાઈઝેશન (FAO)એ ઈન્ટરનેશનલ યર ઓફ મિલેટ્સ (IYM) 2023ના સમાપન સમારોહનું રોમમાં FAO હેડક્વાર્ટર ખાતે આયોજન કર્યુ હતું. બાજરીના ફાયદાઓ વિશે જાગૃતિ લાવવા માટે 70થી વધુ દેશો દ્વારા સમર્થિત ભારતના પ્રસ્તાવને પગલે સંયુક્ત રાષ્ટ્રએ વર્ષ 2023ને બાજરીનું આંતરરાષ્ટ્રીય વર્ષ તરીકે જાહેર કર્યુ હતું. વર્ષભરની ઉજવણીમાં બાજરીના પોષક લાભો, પ્રતિકૂળ આબોહવા સાથે અનુકૂલન ક્ષમતા અને ટકાઉ બજાર તકો સર્જવામાં ભૂમિકાને પ્રકાશિત કરવામાં આવી હતી.

➤ **તાઈવાનમાં ભૂકંપ**

તાજેતરમાં તાઈવાનમાં મોટો ભૂકંપ આવ્યો હતો, જેમાં નોંધપાત્ર નુકસાન અને જાનહાની થઈ હતી. તાઈવાનની ભૂકંપ મોનિટરિંગ એજન્સી અનુસાર 7.2 અને યુ.એસ. જીઓલોજિકલ સર્વે (USGS) અનુસાર 7.4 તિવ્રતાનો માપવામાં આવેલો ભૂકંપ ઓછામાં ઓછા 25 વર્ષમાં ટાપુ પર આવેલો સૌથી મોટો ભૂકંપ હતો. ભૂકંપનું કેન્દ્ર પૂર્વ તાઈવાનમાં હુઆલીન કાઉન્ટીના દક્ષિણ–દક્ષિણપશ્ચિમમાં માત્ર 18 કિ.મી. દૂર સ્થિત હતું. ભૂકંપ બાદ અનેક આફટરશોક અનુભવાયા હતા.

1. ઓડિશા રાજ્ય દિવસ અથવા ઉત્કલા દિબાસા દિવસ (ઉત્કલ દિવસ)ની ઉજવણી કયારે કરવામાં આવે છે ?
– 1 એપ્રિલ

2. તાજેતરમાં સમાચારોમાં જોવા મળેલ 'કેલિસ્ટો' શું છે ? – ગુરુનો ચંદ્ર

3. હિન્દુસ્તાન એરોનોટિક્સ લિમિટેડ (HAL)એ તાજેતરમાં કયા દેશને બે ડોર્નિયર 228 વિમાનો આપ્યા છે ?
– ગિયાના

4. બરસાના બાયોગેસ પ્રોજેક્ટ તાજેતરમાં સમાચારમાં હતો, તે કયા રાજ્યમાં આવેલો છે ? – ઉત્તરપ્રદેશ

5. તાજેતરમાં ગ્લોબલ જિયોપાર્ક્સ નેટવર્કમાં કેટલી સાઈટ્સ ઉમેરવામાં આવી છે ? – 18

6. તાજેતરમાં સમાચારોમાં રહેલ કમ્બલ વેલી કયા રાજ્યમાં આવેલી છે ? – તમિલનાડુ

7. તાજેતરમાં કઈ સંસ્થાએ ઈન્ટરનેશનલ ચેસ ફેડરેશન (FIDE) રેટેડ ચેસ ટુર્નામેન્ટનું આયોજન કર્યુ હતું ?
– IIT મદ્રાસ

8. તાજેતરમાં 'ઈન્ટરનેશનલ કલ્ચર એવોર્ડ 2024'થી કોને સન્માનિત કરવામાં આવ્યા હતા ? – મીના ચરણદા

9. ટેન્ટેલમ એક દુર્લભ ધાતુ તાજેતરમાં કઈ નદીમાંથી મળી આવી હતી ? – સતલજ

10. તાજેતરમાં સમાચારમાં રહેલ 'સીકાડાસ' શું છે ? – અવાજ ઉત્પન્ન કરતી જંતુઓ

11. તાજેતરમાં કઈ અવકાશ કંપનીએ ઈસરોના પ્રોપલ્શન ટેસ્ટબેડ પર 'કલામ 250'નું સફળતાપૂર્વક પરીક્ષણ કર્યુ છે ?
– સ્કાયરૂટ એરોસ્પેસ

12. કઈ કંપનીએ ક્ષયરોગની રસી 'MTBVAC'ની ક્લિનિકલ ટ્રાયલ શરૂ કરી છે ? – ભારત બાયોટેક

13. રાષ્ટ્રીય ડોક્ટર દિવસ ક્યારે ઉજવવામાં આવે છે ? – 30 માર્ચ

14. ભારતના સંભવિત સૌથી જૂના મંદિરને શોધવા માટે ભારતીય પુરાતત્વ સર્વેક્ષણ કયાં ખોદકામ કરી રહ્યું છે ?
– મધ્યપ્રદેશ

(ASI ભારતના સંભવિત સૌથી જૂના મંદિરને શોધવા માટે મધ્યપ્રદેશના પન્ના જિલ્લાના નાચને ગામમાં ખોદકામ કરી રહ્યું છે.)

15. કેન્દ્રીય કૃષિ મંત્રી દ્વારા કૃષિ સંકલિત કમાન્ડ એન્ડ કંટ્રોલ સેન્ટર (ICCC) કયાં શરૂ કરવામાં આવ્યું હતું ?
– નવી દિલ્હી

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

16. સિનેવેસ્ટર ઈન્ટરનેશનલ ફિલ્મ ફેસ્ટિવલ (CIFF) કયાં યોજાશે ? – ચંદીગઢ

17. SIA-ભારત અને ABRASAT વચ્ચેના MoUનો હેતુ શું છે ?

– સ્પેસ સેક્ટર એડવાન્સમેન્ટ્સને પ્રોત્સાહન આપવાનો

18. સ્કૂલ ઓફ નેવલ ઓશનોલોજી એન્ડ મીટીરોલોજી (SNOM) અને ઈન્ડિયન નેવલ મીટરોલોજીકલ એનાલીસિસ સેન્ટર (INMAC) દ્વારા આયોજિત METOC સેમિનારનું નામ શું હતું ? – મેઘાયન 24

19. ટાઈમ્સ પાવર આઈકોન 2024 એવોર્ડ કોને એનાયત થયો છે ? – વિજય જૈન

20. માઈક્રોસોફટની વિન્ડોઝ અને સરફેસ ટીમનું નેતૃત્વ કરવા માટે કોની નિમણૂક કરવામાં આવી છે ?

– પવન દાવુલુરી

21. કયા દેશની એરોસ્પેસ અને સંરક્ષણ કંપનીએ એરોસ્પેસ સર્વિસીસ ઈન્ડિયા (ASI) નામની ભારતીય પેટા કંપનીની સ્થાપના કરી છે ? – ઈઝરાયેલ

22. ICC એલિટ પેનલ ઓફ અમ્પાયર્સમાં નિયુક્ત થનાર પ્રથમ બાંગ્લાદેશી અમ્પાયર કોણ બન્યું છે ? – શરફુદૌલા

23. ન્યૂ ઈન્ડિયા એશ્યોરન્સના આગામી CMD તરીકે કોની પસંદગી કરવામાં આવી છે ? – ગિરિજા સુબ્રમણ્યમ

24. ઓટોમોટિવ ટાયર મેન્યુફેક્ચરર્સ એસોસિએશન (ATMA)ના નવા અધ્યક્ષ તરીકે કોણ ચૂંટાયા છે ?

– અર્નબ બેનર્જી

25. ATP રેન્કિંગના ઈતિહાસમાં સૌથી વધુ ઓલ્ડેસ્ટ વર્લ્ડ નંબર 1 કોણ બન્યું છે ? – નોવાક જોકોવિચ

26. પ્રેસ ઈન્ફોર્મેશન બ્યુરોના મુખ્ય મહાનિર્દેશક તરીકે કોણે ચાર્જ સંભાળ્યો છે ? – શેફલી બી. શરણ

27. ભારતીય પુરાતત્વ સર્વેક્ષણ (ASI)એ કેટલા સ્થળને કેન્દ્રીય રીતે સંરક્ષિત સ્મારકો'ની યાદીમાંથી કાઢી નાખવાનો નિર્ણય કર્યો છે ? – 18

28. ______ એ રિન્યુએબલ એનર્જી ફાઈનાન્સિંગ માટે SKOCH ESG એવોર્ડ 2024 જીત્યો છે. – REC લિમિટેડ

29. ભારત, માલદીવ અને શ્રીલંકાનો સમાવેશ કરતી 'દોસ્તી-16' નામની ત્રિપક્ષીય કવાયતનું આયોજન કયા દેશે કર્યુ છે ? – માલદીવ

30. Aakashteer સિસ્ટમ શું છે ? – સ્વચાલિત હવાઈ સંરક્ષણ નિયંત્રણ

31. તાજેતરમાં પેરિસ ઓલિમ્પિક્સ 2024 માટે ક્વોલિફાય કરનાર એકમાત્ર ભારતીય વેઈટલિફટર કોણ બન્યું છે ?

– મીરાબાઈ ચાનુ

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

32. તાજેતરમાં સમાચારમાં રહેલ 'NICES પ્રોગ્રામ' કઈ સંસ્થા દ્વારા ચલાવવામાં આવે છે ? – ISRO

33. તાજેતરમાં સમાચારમાં રહેલ અહોબિલમ તીર્થ કયા રાજ્યમાં આવેલું છે ? – આંધ્રપ્રદેશ

34. તાજેતરમાં ભારતના રાષ્ટ્રપતિશ્રીએ કયા સ્થળે કેન્સર માટે સૌપ્રથમ ઉગાડવામાં આવેલી જીન થેરાપી શરૂ કરી છે ?
– IIT બોમ્બે

35. કઠિયા ઘઉંને તાજેતરમાં GI ટેગ મળ્યો છે, તે કયા રાજ્ય સાથે સંબંધિત છે ? – ઉત્તરપ્રદેશ

36. પેરુંગમનલ્લુર હત્યાકાંડ તાજેતરમાં સમાચારમાં હતો તે કયા રાજ્ય સાથે સંકળાયેલ છે ? – તમિલનાડુ

37. તાજેતરમાં કયા મંત્રાલયે ઉપકરણોના iOS ઈકોસિસ્ટમ માટે MyCGHS એપ્લિકેશન શરૂ કરી છે ?
– સ્વાસ્થ્ય અને પરિવાર કલ્યાણ મંત્રાલય

38. ભારતીય કોસ્ટગાર્ડ જહાજ 'સમુદ્ર પહેરેદાર'એ તેના ASEAN મિશન દરમિયાન કયા દેશની મુલાકાત લીધી હતી ?
– વિયેતનામ

39. ASSOCHAMના નવા પ્રમુખ તરીકે કોની નિમણૂક કરવામાં આવી છે ? – સંજય નાયર

40. અંધત્વ નિવારણ સપ્તાહ 2024 ક્યારે મનાવવામાં આવે છે ? – 1 એપ્રિલ થી 7 એપ્રિલ

41. કયું રાજ્ય ભૌગોલિક સંકેત (GI) ટેગ પ્રાપ્ત કરવામાં અગ્રણી તરીકે ઉભરી આવ્યું છે ? – ઉત્તરપ્રદેશ

42. ટાટા ઈન્ટરનેશનલના નવા મેનેજિંગ ડિરેક્ટર (MD) તરીકે કોની નિમણૂક કરવામાં આવી છે ? – રાજીવ સિંઘલ

43. યુનાઈટેડ સ્ટેટ્સ અને _____ દેશે તાજેતરમાં સૌથી અદ્યતન આર્ટિફિશિયલ ઈન્ટેલિજન્સ (AI) મોડલ્સ માટે પરીક્ષણો વિકસાવવા પર સાથે મળીને કામ કરવા માટે એક કરાર પર હસ્તાક્ષર કર્યા છે. – યુનાઈટેડ કિંગ્ડમ

44. આર્મી મેડિકલ કોર્પ્સ (AMC)એ તેનો 260મો સ્થાપના દિવસ _____ના રોજ ઉજવ્યો હતો. – 3 એપ્રિલ

45. તાજેતરમાં ભારત સહિત વિવિધ દેશોના વૈજ્ઞાનિકોની ટીમે _____ ગ્રહના ઉપગ્રહો પૈકીના એક કેલિસ્ટો પર ઓઝનનું અસ્તિત્વ સૂચવતા રસપ્રદ પુરાવાઓ શોધી કાઢ્યા છે. – ગુરુ

46. વિશ્વ બેંકની આર્થિક સલાહકાર પેનલના સભ્ય તરીકે કોની નિમણૂક કરવામાં આવી છે ? – રાકેશ મોહન

47. કયા દેશે વિનાશક દુષ્કાળના કારણે આપત્તિની સ્થિતિ જાહેર કરી હતી ? – મોઝામ્બિક

48. ભારતે કયા વર્ષ સુધીમાં 1 લાખ મેગાવોટની પરમાણુ ઊર્જા હાંસલ કરવાનું લક્ષ્ય રાખ્યું છે ? – 2047

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

"સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાની લેટેસ્ટ માહિતી અને ફ્રી મટીરિયલ્સ તેમજ રેગ્યુલર કરંટ અફેર્સ મેળવવા માટે નીચે આપેલા અમારા SOCIAL MEDIA ICON પર CLICK કરો

JOIN OUR WHATSAPP GROUP
joinicerajkot.com

JOIN OUR TELEGRAM
t.me/icerajkotofficial

YOUTUBE
ICE RAJKOT

INSTAGRAM
ICE RAJKOT

FACEBOOK
ICE RAJKOT

TWITTER
ICE RAJKOT